

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljke in dneva po prazniku

Klic po ljubezni

Podravljamo iz vsega srca včerajšnji poziv, ki ga je na ljubljansko prebivalstvo naslovila mestna občina ljubljanska in vse slovenske dobrodelne in kulturne organizacije. Klic na pomoč trpečim bratom in sestram je to, ki jim letošnjo zimo zaradi brezposelnosti in pomanjkanja preji mraz in glad. Apel je popolnoma v smislu zadnje okrožnice sv. očeta Pija XI. »Nova impendete in pa pastirskoga lista ljubljanskega škofa g. dr. Rožmana, kjer so pozvani verniki k intenzivni, širokogrudni dobrodelnosti v teh izrednih časih, ki jih preživljamo. Tudi poziv ljubljanskemu prebivalstvu apelira na »poglobitev in razširitev socialnega duha, krščanske morale in etike, kakor da se voditelji dobro zavedajo, da se kljub vsemu resnemu prizadevanju, ki ga ima država, občine in druge javne korporacije za omiljenje velike bede, ki ogroža naše ljudstvo, vendarle ne more pogrešati zasebne dobrodelnosti, privatne caritas, ki na svoj poseben, ljubezenski način najde skrita pota do pomanjkanja trpečih. Plemenita pomožna akcija je nadalje tudi v tem smislu primerno zasnovana, ker vsem dobrodelnim organizacijam prepušča najširšo samostojnost, ne da bi skušala karitativno delo kakorkoli monopolizirati. Tako je prav! Naj se enkrat v našem javnem življenju razvije tekma, ki je vredna vseh sredstev in naporov: tekma v radikalizmu ljubezni! Naj v tej ljubezenski tekmi Slovenci pokažemo, da res znamo socialno čutili in da se slihi naša kultura na krščanski morali in etiki.

Zlasti katoličani si ne moremo misliti bodočnosti brez krščanske ljubezni. In če bi se kje poskušali reševati velike socialne probleme brez nje, potem vemo, da pride ura, ko jo zopet nazaj pokličejo, razočarani nad tem, kar naj bi jo nadomestilo. Ljubezen je danes edino, kar moremo postaviti proti silnemu gibanju, ki hoče odtrgati zlasti delovno ljudstvo od Cerkve. Krščanska caritas je tisti trdni jez, preko katerega ne more boljše življenje, kjer so ga katoličani s požrtvovalnostjo in umevanjem znali postaviti. Kajti še bolj, kakor kruha, potrebuje danes v pomanjkanju živeče ljudstvo srca. Krščanska caritas pa razume tudi k izruvanju, brezdomovinskemu človeku govoriti: brat moj, tudi jaz nimam veliko, a storil bom zate, kar je v moji moči. Krščanska ljubezen bo tudi razumela, da v teh časih redna dobrodelnost — ki jo vrše tudi pogani — ne zadostuje. Treba je storiti več, treba je iti do odgovora. A do žrtve za potrebnega bližnjega se bo dvignil le tisti, ki ima v svoji veri najvišji zgled ljubezni in žrtvovanja za bližnjega. Sedanji čas je takšen, da nudi vsakemu izmed nas najširšo možnost za delavno krščanstvo.

Od mestne občine ljubljanske in slovenskih dobrodelnih organizacij sestavljeni oklic ima tudi to prednost, da že tudi konkretno predlaga, kako naj bi uradništvo in nastavljeni, zlasti pa pridobitni krogi prispevali k pomožni akciji. Vsak naj bi žrtvoval vsaj en procent od svojih mesečnih dohodkov. Res da mnogi sami žive v zelo skromnih razmerah, da so premnogi zlasti med nižjim uradništvom in nastavljenici sami pomoči potrebni. Toda če pomislimo, da bomo s svojim odstotkom od naših dohodkov, združenji v obsevu z vsemi mestnimi prebivalci preprečili glad v premnogih družinah, potem je ta cilj vreden žrtve. Znan nam je zgled iz Nemčije, ko katoliški uradniki, vključeni v Windhorstbundu že leta plačujejo 3% od svojih plač za brezposelne tovariše, ki so člani te kulturne organizacije. — Iz oklica ljubljanske občine je razvidno, da je tudi »Pomožna akcija« zamiljena kot trajna ustanova.

Ob priliki je hvaljevredne iniciative k splošni dobrodelnosti bi si dovolili opozoriti na posebno težaven položaj in na nedogledno kvarne posledice, ki jih utegne imeti za naše narodno življenje brezposelnost mladine. Brali smo pred nekaj dnevi ob obžalovanju vrednega služavke, kako so v ljubljanski okolici našli v nekakšnem gnezdu »gozdnice«, pomilovanja vredna mlada dekleta, ki so si z nečednim poslom služile svoj reven kruhek. Takih »gozdnicev« je gotovo še jako mnogo! — To je skrajno drastičen slučaj, ki sili družbo, da se vpraša: odkod ti pojavi? — Mati takih blodnih pojavov je brez dvoma beda in brezposelnost. Brezposelnost dekle ima v družini še mnogo težje stališče kakor fant. Kajti, če je doma, potem mora prenašati vso mrkost nejevoljnih obrazov in pikrih opazk, ako pa gre na ceste, je pa s tem že toliko kot skoraj izgubljena. Z neprestanimi očitki domači čisto sami ženejo dekle na ceste, kar je vzrok nešteti socialnih zablod od avobodne ljubezni do prostitucije.

Golovo tudi na mladega moškega porazno vpliva, ko ob prvem koraku v življenje vidi vsa vrata zapahnjena. Tudi njega se polasta duševna apatija in čim dalje traja brezposelnost, tem bolj se ruši življenjska energija. Nekateri »Slovenčevci« anketarji k vprašanju brezposelnosti so tudi čisto pravilno poudarjali, da bo silno težko pozneje v življenju take ljudi pripraviti k resnemu delu, ki v mladosti niso nikdar imeli resne zaposlitve.

Prvo, kar mislimo, da bi bilo treba storiti, je, da se z vsemi sredstvi prepreči dotok iz kmetov v mesta in industrijska središča. Naj bo malo več potrpljenja v naših družinah. Čas je ugoden, da se ljudem zopet vzbudi smisel za življenje na kmečki grudi. Je skromno to življenje in čisto naravno, ravno, ali vendar se doma še vedno dobi kar grizljaj in tudi vedno kaka delo, da ni treba čisto brez posla postajati. Zlasti dekletom je treba odhajanje v mesta odločno odsvetovati. Doma ne bo sicer svilenih nogavic in obleke po zadnji modi, a bo ostala verna, poštena in zdrava. Pretresljivo je opazovati, kako se nešteta dekleta že po nekaj letih vračajo iz tujih domov — umirajo.

Veliko socialno delo bi mogli izvesti raznovrstni tečajji, ki naj bi jih posejali brezposelni.

Svet se dviga proti Japonski

Zveza narodov bolj odločna? — Dvojna igra Japonske

Pariz, 24. nov. fr. Odkar sta japonski in kitajski delegat pristala na preiskovalno komisijo, ki naj preišče mandžurski spor, so v krogih Zveze narodov nekoliko bolj optimistično razpoloženi. Kakor znano, je sama Japonska stavila formalen predlog za sestavo takšne komisije, japonski delegat ga je na seji Sveta tudi podprl. Tudi Kitajska je v glavnem pristala na sestavo komisije in zdaj gre le za to, kakšno področje naj se ji odmeri. Značilno za japonsko diplomacijo so bile zahteve, ki jih je japonski delegat Jokizava stavil v tem pogledu. Jezava je resno zahteval, naj bi komisija sploh ne preišče vojaškega položaja v Mandžuriji, temveč naj bi se zanimala za splošni položaj na Kitajskem, in ugotovila, ali Kitajska spoštuje pogodbe z Japonsko! Zahtevo japonskega delegata so vsi člani Sveta sprejeli z ironičnim nasmehom. Kaj naj bi potem ta komisija sploh delala, ako ne bi smela preiskovati vojaških operacij v Mandžuriji? Tudi sicer mirnega Brianda je japonski delegat s takimi zahtevami spravil iz ravnotežja. Japonski predlog sam vsebuje za Zvezo narodov žaljive pridruke, med drugim tudi tega, »da mora biti poročilo komisije objektivno, na drugi strani, da se komisija absolutno ne sme mešati v pogajanja med Kitajsko in Japonsko. Zadržanje Japonske je vse člane Sveta vznemirilo, tako da kažejo zdaj na sejah nekaj več odločnosti proti Japonski. Tako je nemški delegat Mutius v precej odločnih besedah poudaril pomen mandžurskega spora za Zvezo narodov, ki bi v primeru, da Zveza v tem vprašanju ne uspe, povsem uničil njen ugled v svetu. Še odločnejši je bil španski delegat Lerroux, ki je zavzel stališče, naj Zveza narodov preuči tudi kitajsko-japonske pogodbe in ugotovi, ali je pogodba iz leta 1915, ki jo je Japonska vsilila Kitajski, sploh upravičena.

Pod pritiskom svetovnega javnega mnenja in tudi pod vtisom, ki ga je napravila zasedba Cicikarja, se pojavlja v krogih Zveze precejšnja animoznost proti Japonski. Tako se celo na Angleškem pojavljajo glasovi, ki zahtevajo mobilizacijo vsega javnega mnenja proti poniževanju Zveze narodov. V tem zmišlu piše na pr. »News Chronicle«. Z druge strani je Gilbert Murray, profesor na oxfordski univerzi in odbornik angleške Zveze za Zvezo narodov, postal predsednik francoske Zveze za Zvezo narodov Jeanu Hennessyju brzojavko, v kateri mu sporoča, da je angleška Zveza opozorila angleško vlado na posledice, ki bi nastale v primeru, da bi Zveza narodov odpovedala v mandžurskem sporu. Pozvala je tudi vse diplomatske predstavnike, da vse storijo, da se odvrne katastrofa, ki bi nujno sledila, ako bi brutalna sila nadvladovala nad pomirjevalnim razsodiščem. Profesor Gilbert Murray poziva končno Hennessyja, naj napravi tudi on podobne korake pri francoski vladi. Zanimivo je tudi, da je angleški zunanji minister John Simon odpovedal domov in prepustil zastopstvo Anglije lordu Cecilu prav zato, da omogoči angleškemu delegatu večjo gibčnost. Kakor znano, je lord Cecil odločen pristaš Zveze narodov in je že nedavno zahteval, da Zveza bolj odločno in jasno nastopi v tem sporu, to se pravi proti Japonski, čeprav ni njen nastop ne imel zaželenega uspeha. Znano je na drugi strani, da tudi Združene države stalno pritiskajo na Japonsko, da popusti. Sprito tega moralnega pritiska in iz strahu, da bi ne ostala v Zvezi narodov osamljena, je Japonska prišla diplomatsko popuščati, kar ji je danes toliko lažje, ker je po zadnjih zmagah popolna gospodarica Mandžurije. V diplomatskih krogih so pa tudi mnenja, da je to le nova taktika Japonske, da bi se pred svetom pokazala spravljivo, da jo je Mandžurija v resnici že zasedena; tako bi v Parizu igrala vlogo napadene, v Mandžuriji pa bi nadaljevala vojaške operacije.

V resnici je bila Japonska ves čas zvesta tej taktiki. Tako je zagovarjala zasedbo Cicikarja pod pretvezo, da se tam zbira ogromna kitajska armada, ki namerava napasti izolirane japonske čete, in tako danes napoveduje, da se kitajska armada zopet zbira pri Činčovu pod poveljstvom Cangeuljana, ki namerava korakati proti Mukdenu. Ta poročila pošilja Japonska v svet z namenom, da lahko opraviči zdaj tudi zasedbo Činčova, ki bo v najkrajšem času padel v japonsko posest. To taktiko, ki pač ne more biti za Zvezo narodov bolj poniževalna, omogoča Japonski zadržanje oficijelne angleške in francoske diplomacije, ki se nikakor ne krije z lepimi govori njihovih predstavnikov v Zvezi narodov in se v resnici bolj nagiblje k japonskemu stališču kakor h kitajskemu.

Dunajska vremenska napoved. Nobene posebne razlike ne bo v sedanjem vremenu.

Mogli bi dati pouk najrazličnejše vsebine: o kuhanju, gospodinjstvu, knjigovedstvu, strežbi bolnikom itd. Bilo bi to neko nadomestilo za delo, vsaj neka zaposlitev, da brezposelni izgubi moreči občutek, da je čisto brezsmiselno in brezvilno njegovo življenje. Financiranje takih tečajev naj bi preskrbele javne korporacije.

V tej zvezi končno spominjamo na prejšnje naše predloge za omiljenje brezposelnosti, o katerih smatramo, da bo prej ali slej družba morala po njih poseči, ako hoče brez težjih pretresljajev prebrojiti težko socialno krizo. Prav je, da oznanjamo in apeliramo na socialno ljubezen, a ne smemo pri tem prezreti dolžnosti, ki ji ima socialna pravica. Pravica in ljubezen, združeni kot sestri in vodnici javnega življenja, moreta šele vzpostaviti od Stranika zamiljeni in hoteli red na zemlji.

Se ena komisija

Pariz, 24. nov. AA. Kakor piše »Excelsior«, kaže, da se bodo člani Sveta Zveze narodov odločili za to, da se ustanovi v svrhu ureditve kitajsko-japonskega spora dve različni komisiji, od katerih bo ena proučila položaj na kitajskih tleh, naloga druge pa bo, predložiti poročilo o mandžurskem vprašanju.

Kitajska odklanja pogoje ZN

Pariz, 24. nov. tg. Formula resolucije, ki jo je sestavil sir Eric Drummond za poravnavo konflikta v vzhodni Aziji, ima pet točk: Prva točka jemlje v vednost, da sta obe stranki pripravljene za mir. Tudi jemlje na znanje izjavo Japonske, da nima nobenih namenov, prisvojiti si novo ozemlje. V drugi točki se obvezujeta obe stranki, da ne bosta poslabšali položaja z novimi sovražnostmi. V tretji točki izjavlja Japonska, da bo čimprej izvršila izpraznitev Mandžurije, če bo Kitajska odredila potrebno za varstvo japonskih državljanov. V četrti točki je nasprotna izjava Kitajske, v peti točki pa so določbe o študijski komisiji Sveta Zveze narodov. Kitajska delegacija odklanja te predloge. Dr. Sze je izjavil Briandu, da nima nobenega zmisla, brzojaviti

te predloge v Nanking, ker je gotovo, da jih bodo tam odklonili. Končno pa se je dr. Sze le dal prepovoriti, da se brzojavka odpošlje. Obenem je predložil novo noto, s katero utemeljuje odklonilno stališče Kitajske, češ, da bi bila anketa, katera ne bi določala takojšnje ustavitve sovražnosti, samo sredstvo v zadregi, s katerim bi se prej ali slej dotočila neopravičena zasedba kitajskega ozemlja.

Jutranja izdaja pariškega »New York Herald« poroča, da se za predlog Sveta Zveze narodov lahke smatra, da je padel v vodo. Zveza narodov se je pokazala, da nima nobene moči, kar je Amerika že vnaprej vedela in je zaradi tega vedno stala ob strani.

Strahotna slika z mandžurskega bojišča

Na Kitajskem strada okoli 80 milijonov ljudi

London, 24. nov. Poročevalec neke velike ameriške časopisne agencije, ki je obiskal kitajsko-japonsko bojišče okoli Cicikarja in ob reki Noni, opisuje tako-le svoje vtise: »Ne daleč od reke Noni sem zadel na prve kitajske vojake, ki so obležali na bojišču mrtvi. Čeprav je bilo komaj 24 ur po bitki, so bila njihova trupla vsa zmrmžena. Strahovit je bil pogled na vojake, ki so padli v boju na nož. Razkosani in raztrgani mrličji polnijo obcestne kanale. Tolpe psov so pridrele na bojišče in se vrgle na mrtve konje, ki ležijo na bojišču. Videl sem, kako je sedem psov zagrabilo za mrtvega konja in ga v kratkem času ogolodalo. Kmetje prihajajo iz okoliških vasi, da bi pobrali mrličem obleko in druge vrednosti. Tudi zanje so bili konji dobra jed. Odrzali so velike kose zmrmženega mesa in jih odnesli s seboj. Videl sem velike kupe kitajskih vojakov, ki ležijo po 20 in 30 skupaj. 20 milj južno od Cicikarja sem zadel na hišo, obdano z zidovjem. Na dvorišču se je nahajalo 50 japonskih vojakov, ki so v strašnem mrazu stražili svoje ranjence. Njihova obleka, čelade, puške, telečnjaki so bili polni blata. Izven obzidja so ležali kitajski ranjenci, za katere ni bilo v notrajnosti več prostora.

Sangaj, 24. nov. V krajih, ki jih je obiskala strahotiva povodenj, trpi lakota okoli 80 milijonov Kitajcev. Posebno so zadete province Hupeh, Anhvej, Honan in Kjangsu, ki jih je poplavila reka Jangce, in kjer strada okoli 10 milijonov ljudi. Za te ljudi bi bilo treba 1 milijon ton živil, da bi se preživeli vsaj za dobo šestih mesecev. Poleg vsega bo letošnja letina riža v Jangcevi dolini silno slaba. V splošnem je katastrofa zadela 17 provinc s 300 okrožij. Na stotine mest in vasi je bilo pod vodo. Utonilo je okoli 1 milijon Kitajcev. Skoda na poljih se sploh ne da preceniti. Ko se je avgusta vdal jez Velikega kanala v provinci Kjangsu, je zgubilo življenje 10.000 ljudi in 200.000 do 300.000 jih je prišlo ob streho. Pri Nankingu 4000 ljudi in 200.000 kmetov je zgubilo svoje domove. Ko je v provinci Honan vdrla Rumena reka čez jezove, je utonilo 10.000 ljudi. Vsem tem ljudem kitajska vlada ne more pomagati, ker nima denarja. Amerika je ponudila žito za 40 milijonov dolarjev, ki naj bi ga Kitajci plačali v l. 1934, 1935 in 1936. Mandžurski kmetje so tudi ponudili žito,

toda ti zahtevajo takojšnje plačilo. Svoječas je kitajska vlada naložila davek za poplavljenice, toda uradništvo in vojaštvo v Hankovu si je pobrali davek enostavno obdržalo in vladi je preostala samo slaba tolažba, da je lahko uvedla proti nepoštenim uradnikom proces radi korupcije. V poplavljenih krajih so izbruhnile nalezljive bolezni, kakor tifus in kolera, ki se kljub cepitju še vedno širijo. Iz Hankova poročajo, da so se vode umaknile iz mesta in da se je tam pričelo zopet »normalno« življenje. Za državo je strašna nadloga mandžurski spor. Iz Mandžurije prihaja na tisoče in tisoče kitajskih beguncov, ki se zbirajo ob reki Han. Tako nastajajo taborišča beguncov, kjer kosi smrti noč in dan. Med begunci je tudi mnogo kmetov iz Mandžurije, ki so prispeli z vsemi družinami.

Hitro prodiranje japonskih čel

London, 24. nov. Z. Po vesteh iz Kitajske japonske čete stalno napredujejo v smeri od Cicikarja proti ruski meji. Sinoči so japonske predstraže prišle pred Kesak, ki je važno železniško križišče in se nahaja 125 milj severno od Cicikarja. Japonska letala stalno mečejo bombe na umikajoče se kitajske čete. Japonska trdi, da letala njenih čel samo olajšujejo akcijo japonskim patroljam, ki imajo nalogo, da očistijo ves teren od železniški prog, ki je zaseden po kitajskih razbojniških tolpah in ostankih razbite vojske kitajskega generala Maja. Ta železniška proga se nahaja pod stalno kontrolo sovjetskih funkcionarjev in japonske oblasti se trudijo, da se kljub bombardiranju vzdolž proge promet lahko neovirano vrši. Japonska tudi pazi, da ne pride do konflikta s sovjetsko Rusijo zaradi te železnice.

Mukden, 24. nov. Z. Dopisnik »United Press« poroča, da v Mandžuriji pričakuje nove krvave borbe. Kitajska koncentira okrog Pekinga nove čete, istotako pa se vrši koncentracija tudi v okolici Čingčanga. Zaradi teh vesti je vrhovno poveljstvo japonskih čel začelo takoj s prolikačijo. Pričakuje se, da bo še tekom današnjega dne prišlo do krvavih borb med japonskimi in kitajskimi oddelki.

Sovjeti delajo na zblizanje s Poljsko

Varšava, 24. nov. tg. V poljskih vladnih krogih smatrajo za znak, da se hoče Moskva približati, ker je začela iniciativo za diplomatsko pogajanja o poljsko-ruskem dogovoru o nenapadanju in ker je pripravljena sprejeti stare poljske predloge iz leta 1926 kot podlago za pogajanja. V starih poljskih predlogih pa je glavni pogoj, da podpisuje Sovjeti ne samo s Poljsko, temveč obenem tudi z vsemi drugimi zapadnimi sosedi enake pogodbe. S tem je v glavnem misljena Romunija. V resnici se je

poljski poslanik v Bukarešti v zadnjih dneh že razgovarjal z romunskimi državniki o skupnem potopanju. To rusko približevanje si pojasnjuje na ta način, da želijo Sovjeti hitro priti do pogodbe o nenapadanju s Francijo, katero pa bi francoski diplomati dovolili šele potem, če se Moskva sporazume z Varšavo. Zunanji minister Zaleski je med zasedanjem Sveta Zveze narodov v Parizu imel več konferenc s francoskimi državniki o skupnem potopanju Francije in Poljske.

V Nemčiji znižanje mezd in plač za 10 odstotkov

Socialisti pri Brüningu

Berlin, 24. nov. tg. Od danes dalje do konca tedna bo imel nemški državni kabinlet posvetovanja o gospodarski politiki za prihodnji mesec. Pričetkom prihodnjega tedna je pričakovati novo zaslišno naredbo, s katero se ne bodo zmanjšale samo mezde in plače za 10%, temveč tudi znižali prejemki državnih uradnikov za 10—20%. Pripomniti je, da smatrajo sedaj tudi zastopniki socialnih demokratov in strokovnih organizacij, da bi bila nadaljnja obremenitev ljudskih množic z zaslišnimi naredbami neznosna in da nastaja posebno pri socialnih demokratih vprašanje, ali naj še dalje tolerirajo Brüningov kabinlet. Dr. Brüning jim je namreč svoječasno obljubil, četudi ne obvezno, da se bo nadaljnje znižanje mezd vršilo samo skupno z znižanjem cen, sedaj pa je veliko vprašanje, ali bo mogoče znižati cene v toliki meri.

Berlin, 24. nov. AA. Sinoči so voditelji socialne demokracije obiskali državnega kancelerja dr. Brüninga in ga svarili pred politiko in pred posledicami znižanja plač in mezd. Dr. Brüning je skušal pomiriti voditelje socialne demokracije. Pristavil pa je tudi, da bodo znižanja mezd vendarle neizbežna, ker je kupna moč funta padla in ker so v mnogih državah pričeli z odločno carinsko zaščito, kar bo imelo hude posledice za nemški izvoz. Mezde in plače pa bodo znižane le z istočasnim znižanjem cen. Voditelji socialne demokracije niso bili z izjavo državnega kancelerja popolnoma zadovoljni in so ga ponovno opozorili, naj vlada računa tudi s položajem in s psihologijo delavskega razreda.

Grandi o svetovni politiki

New York, 24. nov. Z. Na banketu v Ritz Carlbau hotelu je imel Grandi govor, v katerem je razložil zunanjo politiko fašistične Italije. Zanimivo je, da temu banketu niso prisostvovali predstavniki ameriških oblasti. Grandi je v svojem govoru poudaril, da so sestanki državnikov v zadnjem času zelo koristni, ker se danes lahko razpravljajo vsa važnejša mednarodna vprašanja popolnoma odprito, da pa pri tem posamezne države ne pomišljajo na take partikularistične spornosti, ki bi bili naperjeni proti drugim državam. Če bi šle vse države takoj po končani vojni po današnjem potu, bi Evropa najbrže ne prišla v tako gospodarsko krizo. Priznati moramo, da je Evropa v tej smeri znatno napredovala, ko je bil zaključen Dawesov načrt in po locarnski konferenci. Najvažnejši problemi sedanosti so: 1. Finančne obveze, ki izhajajo iz vojne, 2. sigurnost, 3. omejitve in znižanje oborožitve, 4. ekonomsko sodelovanje. Nato je Grandi poudaril važnost Hooverjevega moraliteta, ki predstavlja manifestacijo mednarodne solidarnosti. V vprašanju razorožitve in sigurnosti, je rekel Grandi, da odzvoje pravi in trajni mir služi kot baza nacionalne sigurnosti prednih držav. Pravi

mir se torej ustvari edino na ta način, če se bodo spori reševali z arbitražo, vsaka rešitev sporov pa, ki imajo za podlago nasilje, ne nemože in je zato potrebno nasilje ovreči. Nadležno je potrebno, da se oborožitev zniža na minimum pri vseh posojitnih državah. Seveda obstoji teorija, da se mora mir postaviti pravično, ker šele takrat, ko bo prevladala pravičnost, bo prenehala roka močnejših držav. Nadalje je potrebno, da se ohladi moderna civilizacija, in to se doseže edino na ta način, če se moralno in materialno pomaga predvsem delavskemu razredu.

Obisk pri Morganu

Rim, 24. nov. Z. Fašistični listi poročajo, da je italijanski zunanji minister Grandi na povratku v New York obiskal znanega ameriškega bankirja Morgana. Na tem sestanku je bilo govora o posojilu 90 milj. dolarjev, ki jih je Italija najela pri Morganu leta 1927. Grandi je pri tej priliki opozoril Morgana, da je Italija sklenila to posojilo izplačati, ker je narod pripravljen, da izvrši prevze obveze. Nadalje je Grandi razpravljal o drugih važnih finančnih vprašanjih, Grandi ostane v New Yorku do petka in se bo sestal še z nekaterimi

ameriški bankniki, razgovori, ki jih bo z njimi vodil, pa ne bodo službenega značaja.

Demonstracije proti Grandiju

Pariz, 24. nov. (g. Včeraj zvečer je prišel italijanski poslanik, grof Manzoni k Briand. Trdil se na eni strani, da je prišel samo na privatni razgovor o vzhodnoazijskem konfliktu, na drugi strani pa, kakor poroča »Journal«, z nalogo, da informira Brianda o rezultatu potovanja zunanjega ministra Grandija v Ameriko. List potrjuje, da se bo Grandi na povratku iz Amerike ustavil v Parizu.

New York, 24. nov. (g. Med včerajšnjo predstavo v operi »Metropolitain«, kateri je prisostvoval tudi Grandi, je prišlo do mučnih protifašističnih demonstracij. Med dejanji je orkester igral fašistično himno, Grandi pa se je v loži vzdignil in pozdravil na fašistični način. Takoj nato so začeli metati z galerije letake, v katerih so napadali Grandija in Mussolinija. Prisotno občinstvo je bilo zelo prestrašeno. Ko so varnostni organi arilirali demonstrante, je takoj nastal mir.

Življenska sila boljševizma

Z vsakim dnem zasleduje svet z zanimanjem dogodke v Rusiji, — prav kol jih je zasledoval v l. 1918. in 1919. — Razlika je v tem, da smo si tedaj stavili vprašanje, kdaj bo prenehal la uničevalni režim, danes pa se izprašujemo, kje so vzroki, da se drži že 14 let. Ne manjka danes tudi takih, ki se resno sprašujejo, ali ne pomeni teh 14 let boljševiškega obstoja le neke predigre — uvoda za zapovedanje vse Evrope. Pustimo to zadnje vprašanje. Prerok bi moral biti, da bi nanje odgovorili. Skukajmo odgovoriti, kje so vzroki, da se boljševizem drži že 14 let.

Boljševizem pri realizaciji »socialističnega ustroja« ni naletel na posebne težave in ovire. Nevednost kmetov, mas — prostrane dežele —, ki so raztegnile skoraj po tretjini zemeljske oble, onemogočajo vsako resnejšo protioorganizacijo. Tradicija kmetov carskih uradnikov, ki je te množice vzgojevala v absolutni pasivnosti, tradicija komunističnega selškega »miru«, na katerega je apeliral Lenin, pomoč mednarodnih financ, ki so po obotavljanju končno le aktivno podprle boljševiški nalet od leta 1928. in končno modrost boljševiške vlade — ero vzrokov, ki so povzročili brezobzirno centralizacijo vsega življenja — družinskega, političnega, ekonomskega in kulturnega.

Često in često se po evropskem časopisju pojavljajo glasovi, da se boljševizem moje v svojih temeljih — zlasti, ker je gigantni pellet nalet pogoltni ogromen kapital in zadel na nepremagljivo oviro, tako da dolgoročni boljševizem v inozemstvu znašajo sedaj 12 in pol milijarde frankov — boljševiške menice pa da in inozemskih trgov odklanjajo. — To so znaki — pravi — da grozi Rusiji finančni polom, ki bo imel nujno posledico: polom vsega boljševiškega ustroja. Težko je povedati, koliko je resnice, koliko fantazije o takih ocenah razmer v Rusiji. Izkušnja 14 let kaže, da je treba takšna poročila s veliko rezervno sprejemati.

Resnica je, da boljševiška Rusija še stoji, in da je praznola 14 letnico revolucije z velikanskimi manifestacijami, katerih se je po oficijelnih poročilih udeležilo pol milijona delavcev...

Toda nas predesem zanima, v čem je prav za prav življenska sila in bistvo boljševizma. Del, ki obravnava to vprašanje, je kar cela vrsta in skoraj vsak mesec prinese kaj novega, tako da se je končno težko orientirati. Toda večina vsaj resnejših del je edina v tem, da odklanjajo boljševizem in ga obsojajo kot velikansko zmoto človeštva. Edini so tudi v tem, da je treba boljševizem, ki vlada nad eno desetino vsega človeštva in nad eno šestino vse zemeljske površine, dobro poznati in se boriti z njim z obojem ideje.

Od najvažnejših del v zadnjem času za pozornost boljševizma omenimo knjigo nemškega jezuita Nölgesa: »Katholizismus u. Kommunismus«, Köln, »Tag-Verlag« in delo znamenitega sociologa Waldemara Guriana: »Der Bolschewismus«, Freiburg i. Br., Herder.

Nölges je zbral ogromni material iz izvirnih virov in dokazuje, da je boljševiška Rusija res velikanski dom znenjstva — kol da se je v njem »mrtev doma« Dostojevskega uresničila. Bralci dobi naravnost prečistilo etis. Življenje — delovsko in družinsko — kol nam ga odkriva Nölges, je tako potvora vsega, kar je v človeku plemenitega, da bi se nes polastil domom o resničnosti teh stvari, če ne bi bile pisane tako solidno znanstveno in na podlagi preostalih virov.

Delo Guriana ima sintetični značaj. V njej je poizkus pojasniti bistvo boljševizma. Gurian meni, da nam je iskati vzroka za skrivnostno razmah boljševizma v njegovem »totalnem« — vseobsegajočem — svetovnem nazoru. Kajti boljševizem ni kakšna gospodarska teorija — boljševizem je »vse« — o njem je vsa filozofija življenja — pravega in ekonomskega — on je »religija«. In ta sistem jim služi kot temelj vse vzgoje, katere rezultat je entuziazem mladega pokolenja za boljševiško ideologijo. V tem je tudi odgovor na vprašanje, kako si razložiti trajnost boljševiškega režima. Torej ne samo teror, ampak tudi entuziazem, — entuziazem mladine. — Toda, se izprašuje Gurian, ali ni čudno, da more taka ideologija vzbuhati entuziazem mladine. Čudno je to — pravi — samo za one, ki imajo še kolikorkoli krščanski pogled na življenje. Razumemo pa to, če se zavemo, da sloni boljševizem na dveh dogmah: na obotavljanju ekonomije in uničenju religije. Ti dve dogmi je Rusiji vcepila »veda« liberalne Evrope. Boljševizem je otrok in obenem sodnik buržujske družbe, — dokazuje — kam pridemo, če dosledno sledimo liberalnim nazorom. — Ni to predrzna trditelj ali pretiravanje. Spojas je Bebel konservativnim poslancem, ki so napadali materialni socializem, ergel v obraz besede: »Ali ni časa veda in modrost zamorila vere v Boga, — ali se niste vi pozneje moralnosti?«

Tako je razumljiv entuziazem ruske mladine za boljševizem. — Ker so vzgojili mladino v duhu materializma, — ker so Boga v duhu mladine zadržali s materijo.

Obrtniki in davek na poslovni promet

Belgrad, 24. nov. AA. Po čl. 21. uredbe o skupnem davku na poslovni promet sme davčna oblast ugotavljati davčne osnove na poslovni promet sporazumom z davčnimi obvezanci. Med tiste, ki bi se z njimi imeli skleniti sporazum, bi spadali obrtniki, v kolikor nimajo letnega prometa, ki bi presegal 500.000 dinarjev, in sicer: ključavničarji, brivci, kovarji krznarji, kleparji, slaščičarji svečarji, pekarji, urarji, zlatarji, draguljarji, gradbeniki, zidarji, klesarji, dimnikarji, fotografi, instalaterji vodovodov, plinske in električne razsvetljave, mehaniki, avtomobilski mehaniki, optiki, krovci, kemične čistilnice, modistke, radiotehnikarji, klobučarji, zobni tehniki, kavarnarji, deznikarji, lončarji, črevljari, strugarji itd.

Finančno ministrstvo je stopilo v stike s temi davčnimi obvezanci, ki pa so donala vsi odklonili, da bi se po tem skrajšanem postopku ugotavljala njihova davčna obveza.

Zemljedelci odobravajo vladno politiko

Izvirno »Slovenca«

Sofija, 23. nov. Vrhovni zemljedelci strankin svet je danes odobril v splošnem delo zemljedelskih ministrov v vladi ter parlamentarne grupe zemljedelskih poslancev. Istotako je odobril poročilo tajnika zemljedelske zveze Vergila Dimova in je vsem izrekel svojo naklonjenost in zahvalo za energično delovanje v izpolnjevanju zvezne politike. Vrhovni strankin svet se je izrekel za podporo svojih zastopnikov v vladi ter za podporo politike narodnega bloka, ki skuša s hitrimi in smelnimi reformami izpeljati narod in državo iz težkega položaja, ki ga je zakrivila prejšnja vladna večina »demokratskega zgorova«.

Najvišja zemljedeljska strankina instanca izraža željo, ko jemlje na znanje uspehe sedanega pomilovalnega akta, da se zveza bori za izvojevanje popolne amnestije in za podelitev zadovoljive odškodnine vsem žrtvam medsebojnih meščanskih bojev po 9. junijemski prevratu leta 1923. Dalje se zahteva takojšen razpust vseh oboroženih, neoboroženih in izven strank stajočih organizacij, ki imajo namen nasilno odstraniti konstitucionalni ustroj države. Razseženo uni se vsa gauda konspiracij proti narodnim svobodom. Podpre naj se vlada pri znižanju državnega budžeta. Kmetijski proizvodstvo naj tudi v bodočnosti vlada z vsemi razpoložljivimi sredstvi podpre in zagotovi placiranje kmetov.

kih proizvodov na svetovnem trgu. Uprave vseh velikih podjetij: železnice, rudokopi, narodna banka i. dr. naj preidejo v roke države. Da se olajša izhod iz krize, naj se ukinejo reparacije, ki jih bolgarski narod ne more plačevati. Dalje se zahteva, da se v miravnih dogovorih zajame pravice narodnih manjšin »postujejo«. Vrhovni strankin svet je za narodno naborno vojsko ter za ukinitve najemne vojske. Končno resolucija apelira, da se smeri politika zblizanja in miru med bližnjimi in daljnimi državami na podlagi dobro razumevanja narodnih interesov i. dr.

Politika ministra Gileva je torej pred najvišjim strankinim forum zmagala ter je torej upravičena nada in up, da bo tudi zemljedelski kongres, ki zbore, vzlic vsemu odporu s strani radikalnih elementov, ki hočejo vse dosedanje in bodoče uspehe vlade narodnega bloka in svojih ministrov postaviti na kocko. Kakor se ravno kar čuje, se številni zemljedeleci, ki ne bodo defetisti amnestije zviša na okoli 124.

Sofija je že polna zbranih delegatov, razne brosure emigrantov in pisma Obova krožijo po mestu, ki tudi danes pestro sliko. Vse pričakuje nestrpno izida zemljedelskega kongresa, ki pomeni mejnik v bolgarski zgodovini. Ali ostane bolgarski kmet na braniku države ali se pa pomakne v levo stran, ki pelje v naročje Sovjetske Rusije.

Usoda indijske konference

MacDonald spravlja, konservativci za mečeno roko

London, 24. nov. Indijska konferenca bi se morala že davno zaključiti z neuspehom, ki ga je po splošnem mnenju povzročil spor med muslimani in Indijci. Konservativci so odločno za to, naj se konferenca razide, med tem ko skuša MacDonald s kompromisno rešitvijo preprečiti tako usoden zaključek. Delegati bi morali odgovoriti v petek, vendar se na prizadevanje MacDonalda odložili odhod. Konservativci zagovarjajo politiko železne pesti in obdolžujejo MacDonalda, da je prav v svojem obotavljanju dajal Indijcem potuho, da so prikajali s čedalje večjimi zahtevami. V parlamentu se je vršil sestanek, katerega se je udeležilo 200 konservativnih poslancev. Na sestanku so poslanci

kritizirali MacDonaldovo taktiko v tem vprašanju. Z zadovoljenjem pa so vzeli na znanje izjavo ministra za Indijo, da bo vlada še pred božičem povsem jasno zavzela svoje stališče v tem vprašanju. MacDonald kljub temu z neverjetno vztrajnostjo nadaljuje pogajanja za kulisami. Ni dneva, da ne bi sprejel enega ali drugega delegata in ga skušal pregovoriti. Napovedan je že drugi Gandijev obisk pri MacDonaldu. Nekateri konservativni listi, kakor n. pr. »Times«, ne pišejo o Gandiju več s takšnim spoštovanjem kakor nekdaj. To je pač znamenje, da namerava angleška vlada pod pritiskom konservativcev rešiti vprašanje indijske ustave brez Indijcev.

Novi odbor reparacijske banke

Berlin, 24. nov. (g. Čujejo se glasovi, da bo izvoljen tudi jugoslovanski delegat v posebni odbor mednarodne reparacijske banke, ki se bo sedel v Baslu po Youngovem načrtu za presejo nemške plačilne nezmoglosti. Ta odbor bo imel sedem članov, katere bodo imenovali predsedniki centralnih bank Francije, Anglije, Nemčije, Belgije, Italije, Japonske in ameriških Združenih držav. Ti člani pa imajo pravico, glasovati še za nadaljnje največ štiri člane za posebna vprašanja za finance, valute in industrijo, kakor bo nanesel položaj. Smatra se, da bodo izvolili po enega Švede, Švicarja in Holančca, kot četrtega pa zastopnika jugoslovanske vlade.

Pariz, 24. nov. (g. Dobro informirani krogi smatrajo, da bodo zastopniki sedmih velikih evropskih bank povabili v odbor strokovnjakov mednarodne reparacijske banke tudi Parkerja Gilberta. Francoski delegat Rist je imel včeraj daljši pogovor z Lavalom.

Razveljavljene pogodbe

Bukarest, 24. nov. Z. Kakor smo že poročali, je Nemčija obvestila Romunijo, da preferencialni sporazum ne more stopiti v veljavo, ker so se proti njemu uprle mnoge države. Zaradi tega izgubi svojo veljavo tudi nemško-madžarska preferencialna pogodba, ki je bila sklenjena, ko se je mudil grof Bethlen v Berlinu.

Obsojeni komunisti

Rim, 24. nov. AA. Izredno sodišče je obsodilo 13 furlanskih komunistov na ječo od 18 mesecev do 7 let.

Madžarska devizna politika

Budimpešta, 24. nov. Z. Včeraj se je vršila seja Trintidesetih, na kateri so razpravljali nove devizne odredbe v Madžarski. Sklenjeno je bilo, da se dne prično pogajanja s Českoslovaško in Jugoslavijo, da bi se dosegel sporazum za devizni clearing. Guverner Narodne banke Popovichi je rekel, da na inflacijo v Madžarski ni niti misliti.

možnosti se znižajo cene. Čeprav gre samo za nasvet, vendar je to še kar zadovoljiv moralen uspeh našega članka. Želimo in upamo, da pride v kratkem tudi do dejanskega uspeha.

Stališče gostilničarjev k našim zahtevam

Ljubljana, 24. novembra.

Nas članek v nedeljski številki pod naslovom »Gostilničarji — znižajte cene!«, v katerem smo zahtevali, naj se cene živilih v gostilnah znižajo, je že rodil uspeh. Ljubljanski gostilničarji so po svoji zadnji sklicali sestanek, na katerem naj bi zavzeli stališče do našega članka in po možnosti ovrgli njegove trditve. Na sestanek, oziroma na sejo širšega odbora gostilničarske zadrge so bili povabljeni tudi zastopniki ljubljanskih dnevnikov, med temi tudi zastopnik našega lista. Sestanek se je vršil ob 5 pri Kavčiču na Privozu.

Sestanek, ki se ga je udeležilo več odbornikov zadrge, je vodil predsednik g. Kavčič, ki je takoj dal na razpravo omenjeni naš članek, ki ga je tajnik g. Pintar nato prečital. Predsednik je izrazil domnevo, da dejstva, navedena v tem članku, ne odgovarjajo resnici. Utemeljeval je to na ta način, da je navajal razliko med lokali, ker je ponekod ogromna razlika, drugod pa manjša. Dejal je, češ, da publika sama ve, da naše trditve niso točne. V Ljubljani so gostilniške cene prav nizke, tako pijaci, jedilom in prenočitvam. Seveda je lam dražje, kjer je komfort. Konkurenca je med gostilničarji velika in tudi finančna preobremenjenost tega stanu je skoraj neznošna. Davčine, socialno zavarovanje in drugi stroški more gostilničarji. Treba je razlikovati gostilničarje po kvalifikaciji.

G. Tomc, knjižničar restavratel, je trdil, da je časopisje sleho informirano: pri velikih obratih znaša rezija 30%, pri malih pa 20% in še manj. Kriza je tudi povzročila, da je padel promet. Temu je kriv nepravilen način našega javnega gospodarstva. Svetovna kriza na naše domače razmere ne bi mogla vplivati, pač pa so slabe domače razmere povzročile domačo krizo. Res so cene živilih padle, vendar gostilničarji težko sledijo temu padcu, ker so cene padle samo blagu, ne pa reziji. Obdavčenost je sedaj še večja in tudi karitativna bremena, ki jih morajo gostilničarji sedaj nositi, so večja. G. Tomc je nato naslovil nekaj neutemeljenih napadov na časopisje, češ, da napada samo mesarje in gostilničarje, ne vidi pa slabega javnega in mestnega gospodarstva, saj se celo manufakturnistov ne napada. Prisotni zastopniki časopisja so protestirali proti takim izjavam, zastopnik »Slovenca« pa je g. Tomca opozoril, da »Slovenec« prav v isti številki, ko kritizira previsoke cene v gostilnah, na tretji strani tudi ostro protestira proti previsokim cenam manufakture.

G. Krapež je razložil težavno stališče večjih restavrateljev, ki morajo zaradi velikih rezijskih stroškov imeti tudi višje cene.

Gostilničarji so nato razložili, odkod ti visoki stroški. Gostilničarji morajo plačevati najemnine, ozir. vrednost lokala, plače in mezde osebja, obresti dolžne ali vlozene glavnice, odpis pri uporabi inventarja, ki znaša minimalno 10%, ločilno takso, državno trošarino, občinske in oblasne doličade, pavšalne računske listke od gostov, davek na poslovni promet, prispevek za bolniško blagajno, ki znaša 12%, stroške za kurjavo in razsvetljavo, stroške za osnaženje prostorov, reklamne stroške, godbo itd. in davščino za higijski ogled lokala.

Odbornik Zadrge, prisotni ljubljanski hotelir g. Miklič pa je v debati poudarjal, da so kljub temu cene v nekaterih obratih horendno visoke in da je vendar treba pokazati dobro voljo, da se cene živilih znižajo. Napade na ves stan je treba seveda odklanjati. Zastopnik »Slovenca« je g. Mikliča opozoril, da naši očitki niso veljali vsemu stanu in da članek ne generalizira. G. Miklič: »Da jem Vasemu članku povsem prav!« G. Miklič je predložil nekaj jedilnih listov iz ljubljanskih restavracij in je citiral iz njih: klobasa 12 Din, solata 6 Din, zelena solata 5 Din, radič 5 Din, kumarice 6 Din, goš 8 Din. Nazadnje je g. Miklič vzkliknil: »Čujeje, če ni to pretirano! Seveda mora časopisje to navajati.«

Podpredsednik Zadrge g. Krapež je mnenja, da se morajo gostilničarji točno držati razdelitve v tri razrede po kvaliteti, ter se držati cen, določenih za njihov razred. Zadrge pa vsakakor priporoča, naj gostilničarji, ki imajo le previsoke cene jedilom, te znižajo.

Na to resolucijo je pristal ves širši odbor.

V nadaljnji debati so gostilničarji navajali tudi kalkulacijo za vino, priobčeno v »Gostilničarskem vestniku«. Časnikarji pa so gostilničarje opozorili, da bi stanu mnogo bolj škodile pretirane kalkulacije kakor pa koristile, ker nihče ne bo verjel, da znašajo rezijski stroški gostilničarja za 1 liter vina 8—9 Din in da stane gostilničarja sama meja 1 liter 14 Din. Tudi g. Miklič je poudarjal, da je taka kalkulacija močno pretirana in da je umestna le uvidevnost. Bilo je še govora o gostilniškem obratu, ki je močno individualiziran in se podatki za enega gostilničarja ne morejo pavšalirati na drugega. Predsednik g. Kavčič je h koncu seje poudaril, da so gostilničarji pred tedni že znižali cene in da jih po možnosti še bodo. Zadrge pa priporoča vsem članom, naj to znižanje izvedejo, kolikor pač morejo.

H koncu se naše mnenje k tej seji: Gostilničarji se v konkretnem niso dotaknili dejstev, ki smo jih mi navajali in tudi niso konkretno pobijali številke. Razložili so pač svoje težave, ki so do neke mere tudi verjetne. Mi nismo zahtevali nič več, kakor da cene živilih v gostilnah padejo v pravičnem sorazmerju s padcem živilih na trgu. Pozdravljamo pa nasvet Zadrge, naj gostilničarji po

Slovenski misijonar ujet pri maši

Roparji zahtevajo 1000 dolarjev odkupnine

Ljubljana, 24. novembra.

Dodatno k našemu večeršnjemu sporočilu, da je naš rojak, slovenski frančiškan P. Peter ujet, priobčujemo danes še par zanimivih odkupnin iz pisma, ki ga je prejel frančiškanski provincijalat v Ljubljani. Piše P. Aleksij Benigar, član hrvaške frančiškanske provincije in tudi misijonar na Kitajskem, svojem prijatelju dr. P. Gvidonu.

Drugi vzrok tega lista je žalosten. Gotovo ti bo znano, da so me predstojniki poslali v Hankow (Hupei), kjer je več let z velikim uspehom delal blagi rajni P. Engelhard Avbelj, sedaj pa se zmerom vzorno in z apostolsko gorečnostjo dela ljubi P. Peter Turk, ki je tudi iz naše provincije. Kakor drugod na Kitajskem, tako je tudi v tem vikarijatu mnogo razbojnikov in komunistov, ki so organizirani v cele armade in nadlegujejo ljudstvo. Dolečela nas je to letov tudi strašna povodenj, ki je porušila rezidenco, kapelo in šolo ljubemu P. Petru. Goreči pater ni mogel več bivati na svojem mestu in je šel v svojo podružnico Švejan, ki jo je lani odprl in kamor je voda le za kratak čas prišla in še tedaj le malo škode napravila.

V svoji podružnici si je uredil rezidenco in začel z novimi načrti za razširjenje sv. vere. S škofom dovoljenjem se je podal v mesto Šinko, takšnih 30 km oddaljeno in spada pod njegov distrikt. Tam ni kristjanov, pač pa ima cerkev andi svojo hišo. Po duhu P. Turka je to dobra ofenziva zoper poganstvo. Ljubi pater se je v mestu zadržal 10 dni in vse uredil, da bi se mogla odpreti misijonska šola. Ko je že vse uredil in bi se morala šola započeti, se je P. Peter misli vrnil. Po maši tega dne, ravno pri: *Ite missa est...*

Mladina Levstiku

Lepa prireditev ljubljanskih učiteljskihnikov

Ljubljana, 24. novembra.

Med dijaki so se učiteljskički še vedno postavili. Učiteljskički morejo postaviti pevce, zbor in soliste, zmorejajo celo orkester, govornike, predavatelje, literate, igrake, sploh vse, kar je potrebno za javno prireditev tudi v večjem slogu. Tako so zmogli ljubljanski učiteljskički organizirati tudi proslavo 100 letnice Levstikovega rojstva, na katero so povabili javnost. Proslava se je vršila sredi v dvorani Delavske zbornice, ki jo je občinstvo povsem napolnilo. Bilo je mnogo mladine, pa tudi starejšega občinstva ni manjkalo, zlasti staršev. Prireditvi so prisostvovali med drugimi tudi banski prosvetni inspektor dr. Kotnik, ravnatelj moškega učiteljskega dokler in ravnatelj ženskega učiteljskega dr. Orel. Seveda je bil polnoštevilno prisoten profesorški zbor obeh učiteljskih in mnogo drugega občinstva.

Ze pričetke proslave je sijajno uspel. Solški orkester je pod vodstvom nadarjenega dijaka S. Dražila zaigral Leopoldove »Ruske odmeve«. Občinstvu je odobravanje prihajalo res iz srca. Dijak Jagodič je nato pozdravil vse častne goste in občinstvo. Dijak Drago Košmrlj je govoril o pomenu Levstika. Iz njegovih besed je izvenelo mnogo poezije in se mu je poznalo, da je fant približno doumel pomen Levstika. Le škoda, da z besedo ni tako pogumno nadaljeval do kraja, kakor je začel. Zel bi bil še večji efekt.

Za prireditev je profesor E. Adamič skom-

so pridrveli komunisti v hišo. Takoj so mu zapovedali, da jim mora slediti. To je bilo 5. oktobra. Danes sem zvedel od škofa, da mu je P. Peter pisal pismo, v katerem prosi zimske obleke, ker se je pričel že mrz, in mu tudi sporoča, da komunisti zahtevajo zanj 1000 dolarjev.

Prevz. g. škof je takoj po ujetništvu storil vse, da ga osvobodi in tudi italijanski generalni konzul v Hankow, ki nam je zelo naklonjen, se je zavzel za rešitev pater. Upamo, da bo kmalu zopet med nami, če mu božja previdnost ni pripravila krone mučeništva, zakaj veliko število misijonarjev je zadnja leta umrlo take smrti. Danes sem mu pisal tudi jaz. List bo izročil g. škof človeku, ki so ga komunisti sami poslali po zimsko obleko.

Naj sledi še sklep pisma: »Naj mi bo dovoljeno pridodati k temu še sodbu škofu in vseh misijonarjev o p. Petru. — G. škof mi je nekoč pravil: »Če bi imel 10 paterov Turkov, je dovolj za moj vikarijat. Vsi misijonarji pa so tega mnenja, da je gorečnost p. Petra v pravem pomenu besede apostolska. P. Turk se je po lanski pošiljati denarja iz vaše provincije (poslali smo mu večjo vsoto, ki se je bila nabrala v teku let) čutil še bolj navdušenega in je mislil in tudi že govoril s škofom o ustanovitvi slovenskega misijonskega distrikta. Med tem bomo pa molili za draga nam pater in prepričan sem, da bo ta novica pretresla ne samo njegove sobrate, temveč, da bo tudi slovenski narod po svojih močeh pomagal dobremu misijonarju.«

To pismo priobčujemo, ker smo prepričani, da bo mnogo zanimalo. Zaeno pa prosimo za iskreno molitev za njegovo skorajšnjo rešitev.

poniral osem Levstikovih pesmi. Lotil se je težavnega problema, zakaj Levstik je v svoji pesmi večji mislec kakor pa lirik. Zato so na prireditvi tudi mnogo bolj uspele otroške pesmi, kakor »Tutaj ninaš«, »Psiček laja«, kakor pa refleksivne pesmi, n. pr. »Ura« ali »Grešnikova molitev«. Levstikove pesmi, ki jih je vse, razen Davorina Jenka »Dve utric, komponiral Adamič, so zapeli moški zbor, ženski zbor, mešani zbor, mladostna sopranistinja Milena Trostova pa je zapela dva solospela. Razen moškega zbora je vse vodil in spremljal profesor Adamič. Občinstvo je vse prisrčno aklamiralo. Največji uspeh pa je nedvomno dosegla s svojim srebrnim glasom gđ. Trostova. Adamičeve kompozicije so lahke in preproste. Trio violinista Ivana Kuharja, čelista Plantariča in pianista Mihelčiča je s toplino zaigral dve Griegovski pesmi. Velik uspeh pa je imel tudi violinist Drago Zajc, ki je zaigral odlomek iz Smetane in Schuberta. Po odmoru so mladi igralci prizorili dramatično sliko iz Levstikovega »Desetega brata« v prireditvi J. V. Škoda je le, da je morala odpasti recitacija Levstikovih zapiskov, ker smo bili ravedodni, kateri teksti so mladini najbolj pri srcu.

Mladina obeh učiteljskih je s svojo uspešno prireditvijo pokazala, da umce velik pomen Franceta Levstika, ki je bil najbolj neopostunističen sloven. človek pretekli stoletja. Zelim le, naj mladina sledi obljubi, ki jo je dala na tej prireditvi, namreč da bo sledila poti Franceta Levstika.

Krava po 40 par kila

Obupne razmere prekmurskega kmeta

Murska Sobota, 23. novembra.

Na sobotno poročilo pod naslovom »Žalosten semenje«, v katerem smo poročali, da se je na semnju v Bogojini sukala cena za krave za kg žive teže okrog 40 par, je neki strokovnjak v nedeljski številki pod istim naslovom izrazil mnenje, da mora biti to pomota, ker je tudi 1 Din 40 par strahotna cena.

K stvarci sledeče: Ko čitamo v tržnih poročilih iz drugih krajev, da je cena za krave 1.50 do 2.50 Din poleg žive teže, si pač od srca želimo, da

bi tudi mi mogli enako poročati. A dejansko stanje je drugačno. Pri nas je zamrlo vso. Po sejmih ponujajo za krave 50 par, 75 par in 1 Din. V Bogojini pa je bil sejem tako slab, da se je govorilo tudi o 40 parah. Tako ne dobi revež za kravo niti toliko, da bi si kupil eno obleko, a kje so druge potrebščine zanj, za družino in kje so davki. Vseh brez izjeme se je polastil obup. S kmetom vred pa trpi tudi trgovstvo in obrtništvo. Pomoč mora priti nemudoma, drugače bo kmečki stan zapisan popolnemu poginu.

Pač pa je zanimiv mozaik, ki pokriva predolarni prostor, in ki je podoben onemu iz najdišča v Stobih. Cerkev je zidana iz kamna in malte. Ima tri ladje. Razen mozaika so odkopali tudi nekaj kosov polomljenega stebrova in fragmente marmornih plošč s skulpturami. Kolikor se je doslej moglo dognati, prevladuje mnenje, da je cerkev grajena v prvi polovici VI. stoletja po Kristusu. Strokovnjaki trdijo, da se morajo v neposredni bližini najdenih ostankov stare krišanske bazilike nahajati sledovi večje stare naselbine. To sklepajo iz veličine cerkve, za katero pravijo, da ni mogla stati sama zase in izven večjega kulturnega centra. Osnovanost njihovih domnev se bo izkazala po nadaljnjem izkopavanju.

Šila več skrajno drznih velikih vlomov. Še predno pa ju je mogla zagrebška policija prijeti, sta jo oba vlomilca že popihala z vročih zagrebških tal. Sedaj so orožniki na Dolenjskem zopet alarmirani, alarmirane so tudi vse večje policije v državi, naj pazijo na ta dva vlomilca in ju primejo. Orožniki vedo, da ima Jeko na desnem licu veliko znamenje od opokline in ga bodo lahko spoznali. Emil je sicer malo mlajši od Jeketa, vendar pa še vedno precej visok.

Ni izključeno, da bosta oba zločince sedaj zopet ropala po Dolenjskem in drugje. Orožniki pa bodo imeli zopet dovolj truda, predno ju bodo spravili ponovno v zapore.

Ponesrečen starček

Murska Sobota, 23. novembra.

Gostilničar, 66 letni Čačinovič Emerik in sin sta se poljala z vozom v Mačkovec, da bi pogledala svoje lovišče. Ko sta pripela v Dankovce, ju je zadel ne sreča. Ropot voza je izvalil na cesto pri neki hiši psa. Ko je konj prispel do vrati dotične hiše, se je pes z vso silo zagnal proti vozu in je začel lajati. Konj se je splašil, poskočil in se zagnal proti obojemu jarku. Radi velikega sunka je voz zdrčal na stran in se je prevrnil. Moža v naglici nista imela časa, da bi skočila z voza. Oba sta telebnila na tla in sicer tak, da je sin padel na ožeta. Sin se je s težavo dvignil, oče pa ni mogel vstati, marveč je bolestočno ječal. V nogi je čutil silne bolečine. Moža sta kmalu ugotovila, da je noga strta. Starca so naložili na voz in ga prepehali domov.

Starca je že tudi pred leti zadela podobna ne sreča. Tudi takrat si je zlomil isto nogo in skoraj na istem mestu.

Važna tujsko-prometna konferenca v Belgradu

Maribor, 23. nov.

V Belgradu se je vršila te dni štiridnevna konferenca tujsko-prometnih zvez, »Putnik«, »Zveza kopališč, zdravilišč«, »Udruženje hotelirjev in gostilničarskih zvez«. Na konferenci so bili ves čas navzoči zastopniki ministrstva železnice in trgovine ter šef oddelka za turizem, Mariborsko okrožje so zastopali gg. dr. Šter, dr. Geržina in Andrej Osel.

Obpravnavalo se je o splošnih razmerah našega tujkega prometa in turizma, zboljšanju istega, kar je mogoče doseči z zimsko, letno in kolektivno propagando. Dalje se je razpravljalo o turističnih organizacijah, njihovih skupnih odnosih do predpostavljenih oblasti, ter mednarodnih turističnih zvezah in naših tujsko-prometnih zastopstev v inozemstvu. Zelo veliko se je govorilo o nujnih ukrepih, da se znižajo razne takse in dajatve, ki jih plačujejo hotelirji in gostilničarji ter, da se čimprej znižajo najemnine, ki jih v današnji teški gospodarski krizi plačujejo hotelirji, gostilničarji in kolodvorski restavraciji. Nujno je potrebno, da se odpravijo takse na račune, davek na prenočišče v hotelih in restavracijah ter da se odpravi register na alkoholne pijače.

Govorilo se je tudi o ustanovitvi nabavljajnih in kreditnih združenj, gostilničarskih tečajev, hotelskih šol, modernizaciji sedanjih in zidavo novih modernih hotelov. Nadalje se je razpravljalo o zboljšanju železniških in avtobusnih prog ter o važnosti dobrih asfaltiranih cest in gorskih železnic (Pohorske železnice). Govorilo se je o znižanju

Kako napredujejo Mohorjani

Dvakrat je prinesel Mohorjev koledar podrobno statistiko mohorjanov, in sicer pred tremi leti za leto 1928 in letos za leto 1931. Če primerjamo obe statistiki, vidimo, da je Družba v treh letih napredovala od 51.049 na 61.848 udov, torej za 10.799 udov. Ljubljanska škofija je napredovala v teh treh letih za 6.344 mohorjanov, lavantinska pa za 3.563. Pred tremi leti je bilo vpisanega v Mohorjevo družbo 4.099 odstotka vsega prebivalstva Slovenije, letos znaša ta odstotek 5.017; dvignil se je torej v treh letih za 0.918, torej skoraj za eno točko. V ljubljanski škofiji se je zvišal odstotek od 4.757 na 5.951, torej za 1.194, v lavantinski škofiji pa od 3.535 na 4.170, torej za 0.635. Ljubljanska škofija je torej absolutno in relativno napredovala skoro še enkrat hitreje nego lavantinska. Ponos vsake dekanije tvorijo tiste župnije, ki

Lasje, negovani s Pixavonom imajo čudovit, svilen blesk in krasen diskreten in aparten vonj.

Pixavon dobi se sedaj tudi v formi Shampoo-a.

železniške tarife za letoviščarje, o zboljšanju položaja našega gostilničarstva ter da se naši lopi zdravi kraji osobito okolica Maribora s košatim Pohorjem smatrajo za klimatska. Po najnovejšem zakonu imajo tuji, ki posejajo klimatske kraje, popust na vožnjah po železnici in je zelo nujno, da se tudi pri nas dvigne tujski promet, kar bi bilo za tujsko-prometni in narodno gospodarski ozir potrebno.

imajo 10 ali več odstotkov župljanov v Mohorjevi družbi. Takih župnij je bilo pred tremi leti v ljubljanski škofiji 24, letos jih je 56; v lavantinski škofiji je naraslo število takih župnij v treh letih od 8 na 11.

Če pogledamo posamezne dekanije pred tremi leti in danes, vidimo, da so v ljubljanski škofiji svoj procent zvišale vse dekanije razen kočevske, ki leta 1928 izkazuje 1.799 odstotkov, letos pa 1.741 odstotkov. V lavantinski škofiji je zvišalo odstotek 22 dekanij, znižalo ga je pa (večinoma neznačno) 6 dekanij. Največji razmah je pokazala dekanija Kranj, ki je svoj procent dvignila v treh letih od 6.013 kar na 9.422.

Celotna slika, ki jo nudi ta triletni pregled, je torej prav razveseljava in nas navdaja z zaupanjem v naš narod. Naj bo tako tudi v bodoče!

Konjski tat obsojen na 5 let robije

(Razprave pred malim senatom.)

Ljubljana, 24. novembra.

Od danes naprej se bodo pričele pred deželnim sodiščem, osobito malim senatom, mnoge zanimive razprave. Pisarna kazenskega oddelka ima izredno mnogo posla, ker je treba na temelju novele b kazenskemu zakonu mnoge zadeve odstopiti pristojnim okrajnim sodiščem. Odstopljenih bo zlasti okoli 300 pravnih zaradi žaljenja časti, pa tudi mnogih drugih. Deželno sodišče bo v tem pogledu razbremenjeno in bo v kratkem izvršena nova razporeditev poslov. — Pred malim senatom se bo v najkrajšem času obravnaval uboj na Smartinski cesti, ko je brat v prepiru in pijanosti zaklal svojega brata.

Hlapec Jernej išče pravice.

Bržkone začetkom decembra se bo pred civilnim sodnikom obravnavala pravda pravega Cankarjevega hlapca Jerneja. Danes dopoldne sta se v justični palači pojavila dva starejša siromaka. Priprosto delavsko oblečena sta iskala nekega gosпода, ki zastopa njiju pravdo. Eden je opirajoč se na brata in palico nosil na prsih tablico z napisom: Slep! Naš poročevalec ju je vprašal: »Kaj iščeta?« — »Pravico!« je bil kratek odgovor. In zdravi brat je pripovedoval, da toži slepi brat gospodarja, ki mu je 10 let bil za hlapca. Ko je naposled oslepel, ga je odslovil. Drama hlapca Jerneja se odigrava v bližini Zaloga.

Kolesarski tat.

Meseca avgusta so se kar vrstile tatvine koles. V 4 tednih je prebrisan tat odpejal 6 lastnikov skoraj novih kolesa v skupni vrednosti 7600 dinarjev. Tat je izbral le boljše kolesa, ki jih je nato po drugih osebah zastavljal v mestni zastavljalnici za največ 300 Din. Zastavne listke je nato kratkoma raztrgal. Bil je še tako nesramen in brezvesten, da je za trdki »Centra« ukradeni kolo obdolžil nekega poštenega delavca, ki je bil

V brezdnu življenja

Umor u Zetalah pred sodiščem. — Morilec in povzočiteljica obsojena na 20 let težke ječe.

Celje, 23. nov.

V sredo 26. avgusta t. l. jutraj so našli 55. letnega posestnika v Zetalah Petroviča Leopolda v čumnatu v njegovi hiši obesenega na tramu. Bil je v sami srcaji, dočim so ležale hlace na tleh, kakor da bi bile padle od njega, poleg trupla je ležala na tleh prevrtna pručica. Ker pa je kazalo truplo znake nasilstva, je takoj nastal sum, da se Petrovič ni sam obesil, ampak da ga je nekdo drugi, ki je hotel fingirati samoumor. Sum je padel na 30 letnega Krušiča, tesarja v Zetalah, ki je stalno zahajal v Petrovičovo hišo, ker je imel razmerje z 19 letno hčerko Petrovičeve žene iz prvega zakona. Petrovič in Krušič sta se namreč zelo slabo razumela, tako da je Petrovič nekoč dejal posestniku Mohorku, da »če me bo kdaj kdo, vedite, da me je Krušič«.

Krušič je bil aletiran, a je spocetka vse tajil, pri drugem zasliševanju se je pa nenadoma zjokal, potem pa je priznal svoje dejanje.

Stari Petrovič je bil oduren človek in zelo čudaste narave, o čemer priča dejstvo, da je hodil doma vedno gol po hiši in po hlevu itd. Ker se je žene večkrat dejansko lotil, ga je ta začela sovražiti in je Krušiča pogosto nagovarjala, da bi »starega enkrat stresel«, da bi imela potem mir pred njim. Obljubila mu je posestvo itd. Ker je Petroviču posestvo pravemalo nesplo, je bil poleti v Sikolah (okraj Ptuj) za vsakega pastirja, kjer so ga pa sredi avgusta odslovili, ker niso bili zadovoljni z njim. Petrovičeva žena se je zato odpravila 25. avgusta, da bi izvedela, zakaj da so ga odpustili, v Sikole, kjer je tudi prenočila; njena hčerka pa je isto noč prenočila pri svoji sestri, katero je bilo strah, ker je bil njen mož odsoten. Tako je naneslo, da je bil Petrovič kritično noč sam doma.

Krušič, ki tega ni vedel, kakor sam pravi, je prišel zvečer zopet h K. Ker so bila vrata zaklenjena, je šel skozi okno v hišo. Ropot je pa zbudil starega Petroviča in ga izvalil iz njegove sobe v vežo, kjer sta trčila skupaj. Krušič je z roko sunil Petroviča, ki je padel po tleh v zgoraj omenjeno

čumnato. Pri padcu se je moral, kakor je razvidno iz zdravniškega izvida, onesvestiti. Krušič je v temi zagrabil neko vrvi, napravil zanjko, mu jo vrgel okoli vratu in ga obesil zgoraj na tram, potem je pa odšel.

V ponedeljek 23. t. m. ob pol devetih dopoldne je razpravljal veliki senat celjskega okrožnega sodišča o obtožbi, ki jo je naperil drž. tožilec zoper 1. Krušiča Ivana zaradi umora po § 167-II. 1, 2 in 4 kaz. in v zaradi zločina tatvine, ki jo je zagrešil teden popreje v Zetalah, po § 316 kaz. z. 2. Zoper Petrovičeve Jero (ženo umorjenca) zaradi zločina nasovne in pomoči pri zločinskem dejanju, ker ga je nagovarjala, po § 34-I. in 3. Zoper P. K. zaradi zločina zoper pravosodje po § 135-I. kaz. z. ker je vedela, da se pripravlja zločin, a ga ni preprečila s tem, da bi ga bila prijavila oblasti. Senatu je predsedoval predsednik okrožnega sodišča dr. Vidović, votirali so pa s. ap. s. Levčnik, s. ap. s. dr. Premšhak, s. o. s. Detiček in s. o. s. Brečko, obtožbo je zastopal drž. tožilec dr. Lesjak, Krušiča je zagovarjal dr. Hodžar, Petrovičovo in njeno hčerko pa dr. Milko Hrašovec.

Državni tožilec je zahteval strogo kazeno z ozirom na koristiljubljen namen, ki so ga zasledovali obtoženci s svojim dejanjem, zaradi zrelega prevdarka in zaradi okrutnega načina izvršitve umora.

Ob treh dopoldne je razglasil predsednik senata sodbu, s katero se obsodita Krušič Ivan in Petrovič Jera zaradi dejanji, navedenih v obtožnici na 20 let težke ječe in trajno izgubo častnih pravic ter na povrnitev pravnih stroškov, tretja obtožnica pa je bila oproščena. Obsojenca sta kazeno sprejela.

Fotoamaterji! Povečave

od Vaših negativov Vam strokovno lepo in poceni napravi

Iolodd. Jugoslovanske knjigarne

Dolenjski Čaruga zopet na delu

Ljubljana, 23. novembra.

Dobro je že vsem Dolenjem v spominu roparsko delovanje znanega roparja Janeza Jeketa, ki je bilo takšno, da je ljudstvo temu strahovalcu Dolenjsko vzdalo priimek »dolenjski Čaruga«. Jeko sicer ni moral in klal ljudi, pač pa je bil prav tako drzen in nasilen ropar, pred katerim ni bilo nič varno, kar si je Jeko nameraval prisvojiti. Orožniki so imeli ogromno dela, preden so ga mogli po dolgem iskanju in zasledovanju prijeti. Jeko je na Dolenjskem tako rekoč obnovil roparsko romantiko in si je ljudstvo pripovedovalo o njem vse mogoče.

Jeko je sedaj star 28 let in je doma iz vasi Podulce v občini Raki pri Krškem. Je pa pravi orjak, močan ko medved in težak nad 100 kg. Z brutalno silo, s svojo predrznostjo in s tem, da je vedno pojavil povsem nepričakovano in nenadno, je Jeko ustrohal vsakogar in se mu nihče ni mogel postaviti v bran. Oblasti so bilo dolgo časa mnenja, da je Jeko izvršil tudi zadnje roparske napade na kočevsko poštno ambulanco na železnici, dokler se ni izkazalo, da je napade izvršil Klemenčič.

Jeko je presedel več let v mariborski kaznilnici, odkoder je bil prod kratkim izpuščen. Kaznilnica pa ga ni prav nič poboljšala, čeprav pravijo, da so je v zaporih dostojno obnašal. Komaj je bil Jeko na prostem, je že zasnoval nove zločine. To pot pa so ni oprjel ropov, temveč se je vrnil na vlome. Skupno z nekim 21 letnim rojakom Emilom sta napravila ekspedicijo v Zagreb, kjer sta izvr-

Ljubljana

Ljubljanski proračun za leto 1932

Do ljubljanskega proračuna, ki je sedaj razložen v posvetovalnici magistrata meščanom na ogled, je kaj težko priti. Se le po dolgem iskanju (glavni vhod je zaprt) pride do posvetovalnice, ki povedo napisi, da je proračun razgrnjen v glavni dvorani.

Redni proračun ne izkazuje posebnih sprememb, kakor je razvidno iz naslednje razpredelnice (v milijonih Din):

IZDATKI:			
	Proračun:		Uspeh
	1932	1931	1930
Splošna mestna uprava	8.8	9.9	8.1
Mestna poslopja in zemljišča	3.1	3.4	3.7
Hrana, vloge in vredn. pap.	—	—	1.6
Podjetja in davščine	5.7	5.7	7.4
Posojila	7.5	6.3	6.1
Ceste, ulice itd.	8.05	9.8	9.3
Socialno skrbstvo	4.7	5.1	4.5
Zdravstvo	1.8	1.8	1.3
Solstvo	4.0	4.1	3.8
Znanost in umetnost	0.6	0.6	0.3
Prenesen delokrog	1.5	2.1	0.6
Delavsko zavarovanje	0.6	0.57	0.57
Razno	1.8	2.0	2.1
	50.2	50.7	49.2

Iz tega pregleda je razvidno, da so se zvišali v večji meri edine izdatki za občinska posojila. To je v zvezi z naraščajočo vstopno posojilo, ki jih je najela mestna občina, in znaša letos višja obremenitev 1.23 milj. Din. Med drugimi postavkami omenjamo, da so se znatno zvišali izdatki mestnih podjetij in za pobiranje občinskih davščin ter za zdravstvo. V znatni meri pa so se zmanjšali izdatki za splošno upravo, ceste, preneseni delokrog ter razni izdatki. Izdatki za splošno mestno upravo so se zmanjšali zaradi nove ureditve plač mestnih uradnikov. V glavi V. (ceste, ulice, trgi in vodne zgradbe) so se povišali cesebi izdatki od 450.000 na 701.000 Din, nasprotno pa so se zmanjšali v izredni meri izdatki za vzdrževanje naprav. Izdatki so padli od 6.15 na 4.63 milj. Din. Zmanjšale so se tudi skoro vse potrebščine, kajti vzdrževanje mestnih cest, ulic in trgov je proračunano za 1. 1932 za 2.78 (l. 1931 3.48) milj. Din, za javne nasade od 877.000 na 657.000 Din, za vodne zgradbe in mestove od 394.000 na 172.000 Din ter kanale in jake od 1.408 na 1.072 tisoč Din. Nekoliko večji so izdatki za čiščenje mesta, kar je pripisovati povečanju izdatkov za škropljenje ulic, dočim so postavke za čiščenje ulic, odzračanje smeti in snega nižje. V tej glavi je vpoštevana tudi regulacija Ljubljane (deloma) z zneskom 244.000 (l. 1931 nič, l. 1930 228.000) Din. Izdatki za razsvetljavo so tudi znižani od 663.000 na 508.000 Din. Od tega odpade na plinsko razsvetljavo, za katero so se izdatki znižali, od 623.000 na 463.000 Din.

Izdatki za socialno skrbstvo so letos manjši za skoro 0.4 milj. Din. To zmanjšanje je pripisovati manjšim stroškom za starostno preskrbo, ki so proračunani za 1. 1931 na 3.046.000 Din, za 1. 1932 pa na 2.793.000 Din. V tej postavki so se zmanjšale predvsem podpore. Ravno tako se bodo zmanjšali izdatki za mladinsko skrbstvo od 1.145.000 Din na 1.063.000 Din. Poglejvje: zdravstvo se je nekoliko povečalo, kajti povečali se bodo izdatki za rešilno postajo ter bolniško oskrbni stroški, zlasti pa bodo povečani izdatki za izolacijo in desinfekcijo, ki so bili l. 1931 proračunani na 20.000 Din, za 1. 1932 pa na 83.000 Din. Nasprotno pa se bodo zmanjšali izdatki za kopalnice. Proračun za solstvo je zmanjšani za 0.1 milj. Din, v glavnem zaradi manjšega proračuna za osnovne šole. Ta je znašal l. 1931 1.540.000 Din, za 1. 1932 pa bo znašal 1.317.000 Din. Povečana je postavka za novo šolo za svetokriški okraj od 150.000 na 250.000 Din. Nova pa je podpora za grenjalsko šolo. Poglejvje: znanost, umetnost in prosveta je ostalo na letošnji višini.

Poglejvje: preneseni delokrog izkazuje zmanjšanje izdatkov zaradi tega, ker so izdatki za državno policijo proračunani za 1. 1932 na približno 1 milijon Din v primeri s 1.48 milj. Din v l. 1931. Izdatki v XIII. poglavju (razno) so večinoma manjši. Med njimi je popolnoma izpadel znesek 77.000 Din, ki je bil vnesen v proračun za 1. 1931 za popravilo uršulnske cerkve. Nadalje se bodo zmanjšali izdatki za poklicno gasilstvo od 544.000 na 508.000 Din, za prostovoljno od 78.000 na 71.000.

za pravoslavno cerkveno občino od 80.000 na 55.000, za vzdrževanje spomenikov in grobov od 108.000 na 60.000 Din. Povečani pa bodo izdatki za električne ure od 18.000 na 53.000 Din. Omenjamo, da so se dohodki v tem poglavju znatno zmanjšali, ker računajo, da bodo dohodki gasilstva znašali samo 145.000 Din v primeri s 145.000 Din v l. 1931.

Dohodki pa so proračunani sledeče (v milijonih Din):

DOHODKI:	Proračun:	Uspeh	
	1932	1931	1930
Splošna mestna uprava	0.03	0.04	2.1
Mestna poslopja in zemljišča	3.1	3.07	3.05
Hran, vloge in vredn. pap.	0.06	0.08	0.6
Podjetja in davščine	35.3	36.6	35.2
Posojila	2.8	3.0	2.5
Ceste, ulice itd.	4.9	4.7	5.1
Socialno skrbstvo	0.24	0.29	0.4
Solstvo	0.4	0.45	0.48
Delavsko zavarovanje	0.6	0.57	0.58
Razno	0.16	0.26	0.71
Skupno	48.1	49.5	51.3

Iz tega je razvidno, da so dohodki za 2.070.000 Din manjši kot izdatki. V l. 1931 je bil primanjkljaj proračun na 1.159.000 Din, dočim je l. 1930 izkazalo v rednem proračunu 2.076.000 Din presežka. Večje zmanjšanje dohodkov je zabeleženo v poglavju občinskih davščin in mestnih podjetij. Občinska doklada na državne davke je proračunana v skoro nespremenjeni višini kakor v l. 1931.

V drugih poglavjih spremembe niso znane. V poglavju: ceste itd. je popolnoma izpadel postavka povračil za popravilo hodnikov, ki je še l. 1931 znašala 200.000 Din; to pa najbrže radi slabega donosa, kajti l. 1930 je znašal faktični uspeh samo ca. 200 Din. Povečali so se dohodki iz naslova povračila za vzdrževanje cest. Nova je postavka prispevek okrajnega cestnega odbora v znesku 350.000 Din.

Redni promet.

V zadnjih letih je bil redni promet (po računskih zaključkih za ta leta) sledeč (v milj. Din):

	Izdatki	Dohodki
1928	39.8	40.4
1929	42.7	44.3
1930	51.3	49.2

Izredni promet.

Proračun izrednega prometa pa je bil zadnja leta sledeč (vse v milj. Din):

	Izdatki	Dohodki
1930	37.0	30.0
1931	46.5	36.7
1932	42.2	38.4

Potrebščine v izrednem prometu so letos proračunane na nekoliko manjši znesek, kakor je bil l. 1931. Potrebščine so sledeče: Iz posojila 10 milj. Din za tlakovanje cest ostanek v znesku 177.000 Din (v prejšnjem proračunu je znašal ostanek 1.196.000 Din); iz investicijskega posojila 6.2 milj. Din za mostove, vodovod, stranišče, smetarske vozove, dohod na Grad in ureditve prostora pred cerkvijo sv. Jožefa znaša ostanek 899.000 Din (leta 1931 1.555.000 Din); iz posojila 3.5 milj. Din za kanale je ostalo še 577.000 Din (l. 1931 2.852.000 Din); iz posojila 1.5 milj. Din za vodne zgradbe in mostove je ostalo še 1.338.000 Din (1.453.000 Din); iz posojila 1 milj. Din za zgradbo malih stanovanj je ostalo 708.000 (783.000) Din; iz posojila 1.4 milj. Din za magistratno poslopje znaša ostanek 0.7 milj. Din (1.306.000 Din); na račun kaldrminskega londa 25 milj. Din za carinska skladišča, tlakovanje in stanovanjsko kolonijo za carinske uslužbenke je ostanka 19.786.000 Din (23.820.000 Din).

Nova posojila.

Nadalje naštevamo izredni proračun nova posojila, ki jih bo treba najeti v znesku 18.856.000 Din. Deloma so to posojila, ki so bila že v proračunu za 1931. Ta posojila bi bila sledeča: za ograjo ob Ljubljani nizdol Novega trga 100.000 Din; napravo železobetonskega mostu čez Gradaščico v kopalnišču 112.000 Din;

ureditev kopalnišča, oblačilnice in sušilnice za čistilno kanalov 52.000 Din; kanal na Zaloški cesti 185.000 Din; obnova in torkestriranje zbirnih kanalov 330 tisoč Din; podaljšanje zbirnega kanala v Sisko 2.300.000 dinarjev; kanal na Dunajski cesti od Sv. Kristofa do topničarskih vojašnic 380.000 Din; zbiralni kanal ob Ljubljani, na Gallusovem in Cankarjevem nabrežju in Vrazovem trgu 1 milj. 280.000 Din;

nadalje bo treba najeti posojilo za prispevek za zgradbo obrtno nadaljevalne šole v znesku 200 tisoč Din;

za regulacijo Ljubljane 4 milijona Din;

za mehanizacijo cestne oskrbe 1.2 milj. Din, ostanek v znesku 1.127.000 Din;

za nakup Heinricharjevega sveta 713.000 Din; za nakup Vrhovčevega sveta za ureditev sejmišča 177.000 Din;

za novo šolo v svetokriškem okraju 6 milijonov Din;

za odkup Lukmanove hiše iz posojila 10 milj. Din za regulacijo mesta 1.2 milj. Din.

Kaj bo danes?

Drama: »Kralj na Betajnovi«. Red C.

Opera: »Kostana«. Red E.

Prosveta Trnovo v Ljubljani, v društvenem domu Karunova ul. 14. Simon Gregoričev večer, skiptično predavanje g. Vinka Lavriča. Ob 8. uri zvečer.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marjini trg 5 in mr. Kural, Gosposvetska cesta 10.

50letnico rojstva obhaja danes ugledni ljubljanski odvjetnik g. dr. Jos. Hacin. Ko mu k njegovi 50letnici iskreno častitamo, želimo, da bi ga Bog ohranil še dolgo vrsto let čilga in zdravega.

Koncerti Pevske zveze. Sattner nam je med vsemi našimi skladatelji ustvaril največ orkestralno-vokalnih del. Preko neštetihih cerkvenih zborov, ki so po ogromni večini zasnovani v bistvu na instrumentalni podlagi, saj imajo skoro vsi originalno, samostojno orgelsko partituro, preko teh se je dvigal in skladal kantate za zbor, soli, orkester: Jettejevo prispego, Soli, V pekelniški noči, Oljki, dovršil prvi slovenski oratorij »Assumptio« in nam podaril tudi izvrstno opero »Tajda«. Težko je reči, katero delo je najlepše. Kdor se je globlje vživel v »Assumptio«, ga ne pozabi več, kdor je religiozno dramatik »Oljke« doumel in doživel, tisti se ne more kmalu otresti njenega vpliva. Težko je izpodrinuti katerokoli delo s prvega mesta. Kaj krepko se bori »Jettejeva prispega« med najboljšimi deli. Je tako izredno solidnega kova, tako vse doživeto in izmerjeno, naravnost klasično, da je vsaka nota na svoje mesto kar prirala in je ne more nikamor prestaviti. Silna dramatika, ki bo gotovo dobila pravega interpretata v dobro znanem basistu p. K. Kolbu, bo s silo objela vsakogar, ker črpa tako globoko, da je težko priti globlje na dno srca. Zbori Pevske zveze so kantato z vso vsem predelali in jo bodo gotovo dostojno zapeli pri koncertu v nedeljo, 29. nov. ob štirih popoldne v Unioni. Predprodaja bo v unijonski trafiki. — Vabimo.

Na predvečer 80. rojstnega dne nestorja slov. skladateljev p. Hugolina Sattnerja priredi ljubljanski moški zbori Hubadove župe v soboto, 28. XI. 1931 jubilantno podoknico in zapoje njegovi skladbi »Pogled v nedolžno oko« ter »Na planine«. Pevska vaja za podoknico se vsi v petek zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice, Uprava Hubadove župe JPS.

Vodstvo Sodalitete Ss. Cordis vabi duhovščino k sestanku, ki bo v četrtek 26. nov. ob 3. uri popoldne v dvorani duhovskega semenišča. Referiral bo glavni urednik dr. I. Ahčin o »Smernicah za dušnopastirsko delovanje duhovnikov po okrožnici Quadragesimo anno Pija XI«.

Sv. zadušno opravilo za pokoj g. Marka Kostanjeva bo v soboto 28. novembra ob šestih v Križankah za moško kongregacijo, ob sedmih v stolnici, v ponedeljek dne 30. novembra pa zopet v Križankah za Stolno Vincencijevo konferenco.

Med. univ.

Dr. Viktor Kocijančič

ordinira od 2 do 4 ure popoldne

Resljeva cesta 30/I (v hiši kamnoseka Tomana).

Spored
časnikarskega koncerta
dne 1. decembra

1. Državna himna.
2. Liadow: Simfonične slike.
Orkester Nar. želez. glasb. društva »Sloga«, dirigent g. Heri Svetel.
3. A. Foerster: Spak.
E. Adamič: Zavrski fantje.
Pevski moški zbor »Grafika«, dirigent g. prof. A. Gröbmig.
4. Z. Fibich: Tiha noč.
R. Savin: Tehnični vzrok.
»Slovenski vokalni kvintet«, gg. Stibernik, Jug, brata Petrovič in Sulc.

Od mor.

5. E. Grieg: Sonata, G dur, op. 13.
I. Lento doloroso. Allegro vivace.
II. Allegretto tranquillo.
III. Allegro animato.
Gosli solo s klavirjem. Miran Viher, pri klavirju ga. Mira Sancinova.
6. P. Jereb: Pelin roža.
Z. Prelovec: Zapoj mi pesem dekle.
Pevski kvintet »Ljubljana«, gg. Grobelšek, Gril, Premelč, Plevelj, Križnar.
7. J. Pavčić: Če rdeče rože zapade sneg.
J. Gotovac: Barbari mi smo.
Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, dirigent g. Zorko Prelovec.

Vseuč. prof. dr. A. Gosar nadaljuje v sredo, 25. t. m. ob 18 v zborniški dvorani univerze svoja predavanja o »socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme«.

Prezimanje sobnih rastlin dela marsikomu preglavice. Kdor se hoče o tem najbolje poučiti, naj pride drevi ob 19 poslušat predavanje našega odličnega rastlinarja univ. prof. dr. Franca Jesenka v predavalnico mineraloškega inštituta na univerzi. Predavanje priredi ljubljanska podružnica SVD in je vstop vsakomur prost.

Opozarjamo občinstvo na predavanje s filmom g. Božidarja Jakca »O Ameriki«, ki ga priredi srednješolska organizacija »Zar« na drž. klasični gimnaziji v Ljubljani v sredo, 25. t. m. ob 5 popoldne v dvorani Delavske zbornice. Na znani umetnik bo predvajal film, ki ga je na svojem potovanju sam posnel. Vsakdo bo imel priliko spoznati Ameriko z njenimi dobrimi in slabimi stranmi. Film mu bo pokazal vse prirodne in kulturne lepote tega kontinenta, vpeljal pa ga bo tudi v temna industrijska mesta, kjer žive tisoči naših izseljencev. Predvajanje filma bodo spremljale najnovejše plošče z indijansko glasbo, ki jih je umetnik pripeljal seboj iz Amerike. Ker bo avtor sam pojasnjeval film, ima prireditve še tem večjo vrednost in smo prepričani, da se je bo občinstvo v polni meri udeležilo. Vstopnina je malenkostna, 7, 5, 4, 3, 2 Din.

Prosvetno društvo Trnovo v Ljubljani, sporoča vsem članom in prijateljem, da za danes napovedano predavanje »tajnica prosvetne zveze Vinka Zora odpade vsled njegove zadržke predavatelja ter se vsi isto predavanje v sredo, 2. decembra. Mesto tega priredi društvo danes na III. prosvetnem večeru »Simon Gregoričev večer«. Ob 25 letnici smrti. Poleg drugega programa je na sporedu tudi skiptično predavanje g. Vinka Lavriča. Vabimo vse, da se tega večera udeleže v čim večjem številu. Začetek točno ob 8. uri v društvenem domu Karunova ul. 14. Vstopnina: sedeži Din 2.—, stojališča Din 1.—.

Dva ponesrečenca. Ljubljanska bolnišnica je večraj sprejela dva ponesrečenca. Večraj dopoldne se je v štepanji vasi ponesrečila 3letna Justina Kampelj, hčerka čevljarja. Otok se je anukal okoli ognjišča in prevrnil nase lonček kropa ter se močno opekla. — Predsnočnim so se v Stari cerkvi pri Kočevju v gostilni stopli fantje. Med preteklim je nekdo poškodoval 20letnega delavca Richarda Gliederja iz Gorenjega 31 po desni roki, tako, da je moral večraj v ljubljansko bolnišnico.

Kulturni obzornik

Leposlovje Doma in Sveta št. 7-9

Poslednji zvezek Doma in sveta obsega osem tiskarskih pol in je na zunaj bolj podoben knjigi nego pa zvezku literarno-umetniške revije. Dolgo smo ga čakali, a sedaj, ko je prišel, se ga veselimo z odkritosrčno radostjo. Po pravici, saj nam nudi s svojimi pesmimi, novelami, črticami, esej, referati, ocenami in beležkami izbranega in aktualnega čtiva za nekaj večerov. Po svoji bogati vsebini je pričujoči zvezek zopet nov dokaz resnične kulturne delavnosti in vedno sveže stvariteljske domišljave. Vendarle si hočemo v naslednjem poročilu na kratko ogledati samo lepovedni del, prepuščajoč eseje in kritike drugemu strokovnevalu.

Pesmi in prozo pa so priobčili sledeči avtorji: Božo Vodusek, Miran Jarc, France Bevk, Bogomir Magajna, Mihael Kranjec, Mirko Javornik in Silvester Škerl. Kot izredno zanimivo naj omenimo na prvem mestu liriko Božo Vodusek, ki je še nedavno stal med našimi pesniki nekoliko bolj v ozadju. Zdaj pa je stopil nenadoma v ospredje in nam podal sedaj že ponovno prepričevalne dokaze pesniške nadarjenosti. Trenutno je on nedvomno najboljši slovenski lirik, z njim se ne da meriti lirika celih petih let, domalega nič, kar je bilo napisanega po Selikarju in Ant. Vodniku. V tej številki je priobčil dvanajst pesmi: Pastel, Bratom, Ljubcam, rabljem moje mladosti, Trudnost, Refren, Krog, Panegirik poeziji, Upor, Romantičen sebi, Izpoved, Kriki, Beg v sanje in Vrnitev k sebi. Nekateri med njimi so naravnost odlični. Te pesmi so resnično izpovedi novega človeka, izkričane iz duše sodobnika v vsej neposrednosti in iskrenosti. Idejna in vsebinska osnova jim je tragičen razkol v pesnikovi duševnosti, pesnik se bojuje sam s seboj, s svetom, z ženo, z Bogom, s policijo, s človekom, s smrtjo. Značilna zanj je krepka odločnost in volja do borbe, nadalje dejstvo, da se družijo pri njem čustveni razkol vedno tudi z miselnim razklanostjo. A tudi po izrazu in obliki razodeva Božo Vodusek veliko nadarjenost in težnjo za lastno, novo pesniško primero in podobo in sicer bolj v zmislu dionizijsko-romantične, elementarne ekspresivnosti nego v smeri apolonijske klasične umirjenosti in izoblikovanosti.

Vsekakor bi bila zbirka njegovih pesmi zelo dobrodošla našemu času, ki ga poezija na njegovem begu komaj še dohaja. Sodobnost je dala snov tudi Miranu Jarcu za pesem »Iz spreminjanja«, dasti sicer ne odkriva novih avtorjevih potez.

Med prozaiisti je priobčil ne le najdaljšo, marveč tudi najkrepkejšo stvar France Bevk. Njegova novela, ki ima naslov »Preden so petelin v tretje zapelil« nam prikazuje tragično življenjsko usodo mladega človeka iz zasedenega ozemlja, ki ga socialne prilike in osebni psihološki vzroki tirajo v zločin. Po stilni plati razodeva Bevk sicer še vedno, da je izšel iz psihološko in simbolično usmerjenega pripovedništva naše moderne. Toda zanj je značilno, da se psihološko tolmačenje tesno druži s sociološkim risanjem znanje in časovne problematike, kar daje njegovemu delu bolj epičen poudarek; vse pa končno prepleta zakon dramatične napetosti, s čimer Bevk priklene nase čitatelja in budi v njem strah, grozo in sočutje. Tudi Mihael Kranjec nas je z »Logarjem Matjažem« znova prepričal, da nam zori v njem močan pripovednik. Ni zanimivo predvsem in samo to, da nam on v svojih spisih odkriva literarno še neobdelan svet slovenske krajinske zemlje, marveč mnogo bolj njegove umetniške kvalitete, namreč zmisel za kolektivno, pristno pripovedniško zasnovano, za pokrajino in človeka v njej, ki ga ume razodeti zlasti v naravnem, svežem dialogu. Na par mestih sem se nehoti spomnil Pregla in njegovega načina, pri tem sem pomislil, da bo Kranjec pač zopet eden, ki bo znal biti dovolj močan, da se bo izrgal vplivu Cankarjevega subjektivizma. Nasprotno pa Mirko Javornik ni še docela prelomil s tradicijo. »Večer na morju« sicer razodeva, da ima zmisel za objektivnost, zlasti za prirodu, toda njegov stil je še močno pod vplivom psihologizma, razen tega je razdrobljen, tako da je celota podobna sestavljenemu mozaiku. Ni pa mogoče zanikati pri njem nekega dinamičnega poudarka, ki je izraz njegove življenjske aktivistične tendence. Tudi jezikovno razodeva težnje po enotnem ritmu in ubranosti ter po krepki primeri. Tudi Bogomir Magajna bo nedvomno našel svoj krog bralcev, ki jim bo »Sestra« nudila svojevrstno užitek. Formalno pa je zanj v poslednjem času značilna vedno večja odsotnost, kar se tiče strnjivosti dejanja in psihološke utemeljitve, tako da se še nekaj časa giblje med feljtonom in novelo. Končno je treba omeniti še »Prazno hišo«, katere avtor Silvester

Škerl sicer ne razodeva tiste sigurnosti rutiniranega pisatelja, kakor ostali, a je z njo vendarle podal sliko, ki da slutiti kos življenja. Nekoliko plah v začetku, vidno raste proti koncu bodisi vsebinsko bodisi oblikovno. Ima čut za detajlni opis, ki ga veže z osebno refleksijo, v izrazu pa je malo neplastičen in tam. Toda glavni namen, podati več ali manj zaokroženo sliko iz dnevnika, se mu je nedvomno posrečil, in to daje njegovemu spisu tudi literarno karakteristiko.

Na splošno smemo biti z lepovedjem zadnje številke zelo zadovoljni. Morda ga je za enkrat celo nekoliko preveč.

Fr. V.

Mariborsko gledališče

K. Zeller: Ptičar.

Po večletnem presledku je zopet prišel na mariborski oder Zellerjev »Ptičar«, pred desetletji ena najpopularnejših operet, zlasti po znanem šlagerju »Se enkrat...« »Ptičar« med širokimi plastmi še danes vleče. Ob sobotni premijeri je bila naša gledališka hiša čisto razprodana, navzile dvomilijni datumni konjunkturi. Part te operetne trodeljanke obiluje na muzikalnih elementih, ki jim je na prve glasbe mogoče razbrati neutejen izvor v prijetno zvočni folklori, sprito česar ni nič čudnega, če se je ta ali ona melodija tega Zellerjevega dela tako trdno usidrala v širokih ljudskih plasteh. Z elanom in živahno interpretacijo je dal dirigent Lojze Herzog glasbenemu delu, ki ima v prevladovanju zborovskih nastopov in skoro neprekinjeni muziki svoj operetno značilen poudarek, krepko noto. Ob strani mu je stal režiser Pavel Rasberger, ki je s spretno režijo uspešno organiziral zlasti številne skupinske nastope, ter koreograf Anton Harastović, ki se je z brižno skrbnostjo vrgel na izžoljanje baletnega zbora, ki je drugič letos pokazal lepe uspehe tega vztrajnega šolanja. Plesni motivi so bili povsem v skladu s celotnim jedrom stvari ter sočno muziko. Cela storija, na kateri temelji »Ptičar« je izrazito operetarska in brez vsakega pomena. Saj igra zlasti pri starejših operetah vprašanje smisla ali vsebinske čisto sekundarno vloge ter je reševanje režijskih, scenerijskih in kostumskih nalog ter partnih zadev povsem v ospredju. Posamezniki so mogli pokazati, v kolikor je bila priležnost, za to ali drugo vlogo na mestu. V glavnem je imel režiser srečno roko. Edino Sanci je bil malo indisponiran in mu morda bolj radi vloge same ni

bil dano doživeti takšen uspeh kakor pri prvem nastopu v »Zemlji smehljaja«; brez dvoma pa gre to tudi na rovaš konkurence, da mu vloga povsem ne leži. Pač pa je Truhovčev kot ptičar Adam izoblikoval eno najuspešnejših likov na mariborskem oderu. V njegovem Adamu je bilo nekaj tako lahkotno podanega kakor redkokdaj; tupatam smo pač mogli izluščiti v tem Adamu nekaj »haškoveškega« in »Prodane neveste«. V karikiranju »častiljivih« dam je Savinova neprekosljiva; njena baronesa Adela je bila briljantna. Ravnotako je bila tudi Barbičeva dobra, četudi ne nudi vloge te knežjine Marije preveč odrske konjunktive. Od ostalih nastopajočih je bil v ospredju tudi Medven kot župan Schneek. Samoniklo zamisljeni sta bili figuri obeh profesorjev Šufleja (Tovornik) in Würmehena (Harastović); občinstvo je dajalo obilo priznanja. Zato ne vemo, čemu je bilo treba nepotrebnega cirkusa. Vsebolj se namreč pokazuje, da takšne pajkade (beg pod stole, mize in podobno) ne najdemo tistega prepričevalnega odmeva med publiko, ki se v svoji pažnji pretutudi, da komaj pričakuje kdaj bo konec teh in podobnih nastopov. Le redko in visokootavno lihtanje tam zgoraj na nepoboljšljivi galeriji dokazuje, da smo že na tem, da tudi na oderu ne bo več dolgo cvetela takozvana oderska demagogija; ki je zlasti pri tako svestno podanih ter zarisanih tipih kakor sta bila oba profesorja čisto neopravičena ter odvč. Svoj dan pa je zopet imela Pavla Udovičeva kot poštarica Kristina. Od nastopa do nastopa je opaziti v letošnji sezoni njeno prizadevanje po napredku in spopolnitvi; prodornost, jasnost in lahkotno stopnjevanje v višini in barvi glasu so njena posebna odlika. Ta pevsko glasbena stran dobiva v njeni sijajni, vseskozi uravnovešeni, naravno preprosti igri, v gibih, mimiki in vse drugem, svoj koncično izdelan likovni okvir. Prav dobro vemo, kaj je Udovičeva za mariborski oder; saj je tudi v drami nastopila nekajkrat s presenčljivim uspehom. Na drugi strani pa ni mogoče preko opozorila, da morajo talenti najti možnosti spopolnitve ter udejstvovanja tudi na drugih večjih odrih. To ni zadeva samo zainteresiranih poedincev, ampak tudi drugih čimteljev, ki so poklicani, da svetujejo in pomagajo. V manjših vlogah so nastopili Dragutinočičeva, Križajeva, Černetova, Gorinškova, Gorinšek, Furijan, Blaž, Nakrst, Medvedič, Lobnik, Čamer in Golob. Občinstvo je dajalo vsem nastopajočim toplega priznanja. — c.

Dnevna kronika

Zlobna roka požigalca

Muta ob Dravi, 22. novembra.

Dne 21. t. m. med 1 in 2 ponoči je izbruhnil požar v gospodarskem poslopu vdove Flis na Muti. Ker je bilo krito vse z deskami (šinkeln), je bil ogenj na mah na celi strehi, tako tudi na stanovanjski hiši; pogorelo je vse do tal, vsa krma za živino, vsi prideški razen onih, ki so bili v obokanih kletih, živino so zadnji hip rešili iz gorečega poslopja.

Ogenj je od stanovalcev v hiši prva zapazila najmlajša hčerka v hiši stanujočega tesarja Tome Hermana, kateremu je pogorelo dobesedno vse. Tesar Toma Herman je že noč postal največji siromak z ženo in tremi hčerkami, rešili so samo kar so v zadnjem hipu obklesli, ubogemu delavcu je pogorelo tudi vse kolarsko orodje; potreben je vsakekor pomoči od dobrih ljudi.

Flisova je bila sicer zavarovana, a škoda še daleč ni krita; njena dva sinova sta pri reševanju bila nekoliko opečena. Gasilci iz Mute so bili sicer hitro na mestu, tako kakor pripovedujejo očitci, se je gašenje precej zavleklo. Treba bi imeti shranjene ključne na prostoru, da jih je vsak čas lahko dobili. Zamefila je gotovo zlobna roka.

Koledar

Sreda, 25. novembra: Katarina, dev. muč. Ščip ob 8.10. Herschel napoveduje mrzlo in vetrovno vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Andrej Golar, železniški nadzornik v pokoju. Dosegel je visoko starost 78 let. Pogreb bo v sredo, dne 25. novembra ob 10.30 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu. Blag mu spomin!

† V Polju pri Krki je umrla po kratki, mučni bolezni gosa Karla Samec roj. Špendal, soproga solškega upravitelja. Pokopali jo bodo v četrtek ob 10.30 popoldne na Muljavi. Svetila ji večna luč! Zaljubljenemu g. soprogu naše iskreno sožalje!

† V Stranski vasi pri Grosupljem je nenadoma umrl g. Jože Kadunc, bivši zupan grosupeljske občine. Zjutraj je šel v dobro uro odšel na gozd po drva. Tam ga je zadela kap in je bil takoj mrtev. Prvi je bil pri njem sin Lojze. Prepeljali so ga domov in ga v ponedeljek pokopali. Star je bil 66 let. Zapušča ženo, tri odrasle sinove in hčer. Naj v miru počiva. Preostali nam sožalje!

Osebnosti

— V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan dr. Ivan Kačar, zdravnik v Ljubljani.

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni na službo v poveljstvo ljubljanskega vojnega okrožja peh. kap. I. razr. Branko Mamula, dosedaj poveljnik 48. čete obmejne trupe in peh. poročnik Jelesij Mirkovič, dosedaj poveljnik 1. planinskega pešpolka; za poveljnika 48. čete obmejne trupe peh. kap. II. razr. Drago Slekovec, dosedaj na službi v štabu poveljstva pehote in dramske divizije oblasti; za vršila dolžnosti blagajnika 51. pešpolka nižji voj. uradnik II. razr. ekonomske stroke Jaroslav Černi; za šefa lekarnarstva potiske stalne vojske bolnišnice lekarniški kap. I. r. Uroš Plavž; za vršila dolžnosti šefa lekarnarstva dramske stalne vojske bolnišnice lekarniški kap. II. r. Zvonimir Polič; za vršila dolžnosti poveljnika 2. čete 1. bataljona železn. polka inženjerski poročnik Mato Novosel; za poveljnika 1. čete 2. bataljona železn. polka inženjerski kap. II. razr. Robert Murko; za knjigovodjo železnice voj. skladišča nižji voj. uradnik III. razr. ekonomske stroke Dušan Kazimirovič-Podkrajšek in za arhivarja intendant poveljstva kraljeve garde nižji voj. uradnik III. razr. ekonomske stroke Marko Krznarič.

Ostale vesti

— Gg. duhovnikom. O priliki občnega zbora KTD 3. decembra 1931, sklicuje ordinarij ljubljanske škofije, prevzvišeni g. knezoškof dr. Gregorij Rožman duhovnike v dvorano škofijskega dvorca na razgovor o dobrem tisku. Začetek ob poltretji popoldne.

— Redni občni zbor »Pevske zveze« se bo vršil v ponedeljek dne 29. novembra ob 9.30 popoldne v dvorani Rokodelskega doma. Opozorjamo in pozivamo vse zore in okrožne odbore, naj pošljejo, če le morejo k občnemu zboru zastopnike, da bodo mogli neposredno sodelovati pri načrtih za bodoče delo.

— Pevska zveza. Vsem udeležencem občnega zbora (koncerta) sporočamo, da je min. saobračaja pod M. S. Br. 27.809 dovolil polovično voznino. Kupite vozovnico z mokrim žigom za celo ceno in jo obdržite. Veljala bo za prosto vožnjo nazaj s potrdilom P. zv. o udeležbi, ki ga dobite pri koncertu, ozir. občnem zboru v Ljubljani. Vožnja olajšava velja od 28. nov. do vključno 2. dec. v vseh razredih vseh vlakov razen ekspresnih.

— Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru. V četrtek, 20. nov. se vrši ob 10 v dvorani Prosvetne zveze v Zadrugi gospodarski banki v Mariboru občni zbor. Prosvetna zveza naznanja dodatno k razposlani okrožnici, da je ministrstvo za promet udeležencem skupščine Zveze Slov. mladenčev in Osrednjega vodstva dekliških zvez v Mariboru dne 26. nov. polovično vožnjo dovolilo. Vozni listki od vstopnih postaj do Maribora veljajo skupno s potrdilom o udeležbi skupščine za povratno vožnjo. Na vstopnih postajah dajte vozne listke z mokrim žigom žigosati.

— Šolska vest. Iz Grosuplja nam poročajo: Kol je znano nas je v začetku letošnjega šolskega leta zapustila obče priljubljena in spoštovana učiteljica gđ. Vida Jakličeva, hči pisatelja in bivšega poslanca g. Fr. Jakliča. Prestavljena je bila po službeni potrebi v Gerlinec — skrajni severni prekmurški konec naše banovine. Druga učiteljska moč pa ima dopust in še ni letos nič počivala tako, da morata ostala dva gg. učitelja poučevati vse štiri razrede. Valed tega ima vsak razred le vsak drugi dan solo, to pa je za otroke, ki zlasti v današnjih časih potrebujejo pouka, zelo kvarno. Upamo, da se bo etvar kmalu uredila, da bo pouk zopet popoln. Najbolj pa želimo, da bi prišla nazaj gđ. Jakličeva.

— Okrajni kmetijski odbor v Ljutomeru je na svoji zadnji seji razpravljal o tekočih kmetijsko-gospodarskih vprašanjih v okraju. Podelile so se razne podpore, privatnikom in ustanovam, izvolila sta se dva preglednika, odobrila se je spomenica o obupnem položaju kmeta, katero bo kmetijski odbor skupno s ptujskim in muravoskimbom odposlal na merodajno mesto. Seje sta se udeležila prvič tudi dva zastopnika kmetijcev iz novopriključenega okraja Strigove, katerima je g. okrajni

načelnik priporočal, da s tukajšnjim okr. kmet. odborom sodelujeta in ga doma med ljudstvom propagirata in tolačitva njegovo delo. En zastopnik iz Strigove se je sprijel tudi v ožji odbor. Odbor je na tej seji razpravljati tudi o bodočem proračunu. Posameznim gospodarskim panogam predvideva proračun sledeče procenke: živinoreja 45%, poljedelstvo in travništvo 5% in razno 10%.

— Živinoreja je torej na prvem mestu.

— Odvetnik dr. Vladimir Glaser v Belgradu se je preselil s svojo pisarno v Svetosavsko ulico št. 39. Telefon 26-5-04.

— Nesreča pri delu. Na Kodeličevem posestvu v Radomerju pri Ljutomeru so podirali hraste. Po nesreči je padlo eno deblo na viničarja Koserja in mu zlomilo nogo, tako, da so mu jo morali v ormoški bolnišnici, kamor so ponesrečenca takoj odpeljali, odrezati.

— Na svojo ženo je streljal. Orožniki iz Srbo-brana so izročili novosadskemu sodišču 44 letnega strojnega ključavničarja Stefana Schleifa, ker je hotel umoriti svojo ženo. Verona Schleif je po večletnem zakonu zapustila svojega moža. Schleif je vedel, da se bo žena še vrnila v Srbo-bran po svoji stvari in jo je pričakoval v bližini kolodvora. Ko je žena zagledal, je potegnil samokres in ustrelil proti ženi. Žena se je zgrudila na tla, zadeta v desno roko. Ta prizor je opazovala skozi okno bližnje hiše Helena Nedoklanac, še mlado dekle. Skočila je skozi okno in stekla k Schleifu ter ga zgrabila za hrbet. V medsebojnem ruvanju se je sprožil samokres, ne da bi strel koga zadel. Schleif se je poskušal iztrgati se dekletu, naker je ponovno šel nad ženo. V tem trenutku sta prihitela dva moška, ki sta obvarovala ženo. Prišli so tudi orožniki, ki so Schleifa aretirali.

— Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice zavžite zjutraj na teče zelo lahko odvajanje brez vsakega napora. Specialisti za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da učinkuje zanesljivo in brez vsakih težkoč »Franz-Josef« voda celo pri zelo težki napaki zaklopnice. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Z avtomobilom za vlomilec. Neki tovarniški delavec v Novem Sadu je naznanil policiji, da je neki neznanec vlomil v njegovo stanovanje in ukradel razno obleko in 1600 Din gotovine. Vlomilec je bil prej v hiši, kjer se je informiral o nakupu prašica. Na podlagi opisa je policija ugotovila, da gre za nevarnega vlomilca Jožefa Setulo iz Hloka, ki je v zadnjem času zagrešil v Novem Sadu celo vrsto vlomov. Dognali so, da se je Setula po vladu odpeljal z avtomobilom proti Palanki. Detektivi so takoj z avtomobilom začeli zasledovati Setulo. Blizu Palanke so ga dohiteli in pripeljali nazaj v Novi Sad. Pri zaslišanju je Setula priznal, da je izvršil 11 vlomov.

— Učiteljski pevski zbor J.U.U. v Ljubljani. Vaja za ženski zbor je v soboto 28. in nedeljo 29. novembra. Pričetek 28. nov. ob 8 zjutraj v prostorih »Ljubljanskega Zvonca«. Udeležba radi skorajšnjih nastopov brezpopojno strogo obvezna.

— Električni tok ga je ubil. Preteklo nedeljo je uslužbenec Fale Fran Žilek, ki je stal na Ormožu, popravljal blizu Vraždnice električni vod. Med delom ga je ubil električni tok. Njegovo truplo so pripeljali v Ormož. Pokojnik zapuša mlado ženo, s katero se je poročil šele lanskega predpusta.

— Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg), bo lahko vsem svojim odjemalcem pri nakupovanju za Miklavža postregla z vsakovrtnimi primernimi darili, bodisi z vsemi književnimi novostmi, pisarniški in šolski potrebščinami in z bogato izbero drobnih in elegantnih daril. Oglejte si našo izlozbo v oknih in v trgovini!

— Uradništvo kmetijske šole na Grnu (Novo mesto), je darovalo za slepece Din 446.50

— Šolska vodstva prosimo, da pri naročilih tiskovin za zdravniško preiskavo učencev in učiteljev, navedejo število učencev oziroma učiteljev ločeno po spolu, ker se razlikujejo predmetne tiskovine po barvi. V zalogi je še nekaj brnruš »Zbirka zakonskih predpisov o zdravstveni zaščiti učencev«. En izvod Din 7.50. — Higijenski zavod v Ljubljani.

— Perutinarstvo. Sestavlja A. Slivnik. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 40 Din, v platno vezana 60 Din. V umiljivi besedi opisuje pisatelj, kako vzgajamo perutnino, da se perutinarstvo povzame do večje dobičkanosti tudi po naših krajih. V knjigi se vidi, da je sestavljena z veliko marljivostjo po raznih virih in po bogatih pisateljevih izkušnjah.

— Tovarna Jos. Reib sprejema mehko in škrobljivo perilo v najlepšo izdelavo.

— Igrače, damske torbice, manikir-kovčeve in druga primerna darila za gospe, dame in otroke nudi za Miklavža trdnica Ivan Savnik, Kranj. — Najcenejša gospodinska knjiga je »Pripravljanje mlečne hrane od St. Humekeve. Vsebuje 103 recepte za pripravljane mlečnih jedil in tri popolne brezmesne jedilnike. Zahtevajo jo po knjigarnah ali pa pri Centralnem mleku, društvu v Ljubljani.

Trbučie

Vlomljeno je bilo pri Holesku pod Terezijo v ponedeljek ponoči. Tatovi so odnesli okoli 2000 dinarjev.

Delo rudniških gasilcev je bilo nazorno podano za petdesetletnico na slavnostni seji v soboto zvečer. Društvo res lahko s ponosom gleda na svoje uspehe. Ima nov, lep in praktičen gasilski dom, 2 motorni brigalni z vso potrebno opremo, rešilni avto, drugača za moštvo, tretji pa je kombiniran, da se ga po potrebi lahko rabi ali kot rešilni ali pa za prevoz moštva. Z lanskim letom se je vpeljal samaritanski tečaj pod vodstvom dr. Baumgartna za člane in posebnost za žene. Svoje člane ima vse zavarovane za slučaj nezgod, bolezni ali smrti, skrbi pa tudi za njih razvedrilo in izobrazbo s čitalnico, pevskim in tamburškimi zborom ter šramel-seketetom. Vse to je mogoče vsled velikih redni hpdpor od strani rudnika, ki ima sicer po svojih obratih nameščenih 80 ročnih gasilnih aparatov, a tudi gasilce na vso moč podpira. Od ustanovitve gasilnega društva živi še edini Frankovič Jakob v Vojnku. Za petdesetletnico so mu poslali pozdrav in lep spominke. Za to priliko so tudi darovali vdovi bivšega načelnika Holeske 700 Din in ponesrečenemu članu Vrtačniku 500 Din. Kadar bodo ugodneje gospodarske prilike, pa bo društvo tudi na zunaj proslavilo jubilej svojega plodonosnega delovanja.

Naše dijaštvo

Akademski pevski zbor. Za nastop, ki bo gotovo že pred Božičem, moramo napeti vse strune! Vaje so, kakor običajno v ponedeljek in četrtek ob 20. V četrtek je zelo važna udeležba vseh članov! Vsi in točno! — Odbor.

Maribor

□ Krščanska ženska zveza ima prihodnjo nedeljo ob šestih zjutraj v stolni in mestni župni cerkvi svojo cerkveno pobožnost s skupnim svetlim obhajilom.

□ Prosvetna knjižnica. Izšel je deveti zvezek omenjene knjižnice, ki jo izdaja mariborska Prosvetna zveza. V omenjenem zvezku se na poljubnem način obravnava vprašanje o osnoveh kmetijskega blagostanja. Zvezek, ki ga je napisal tajnik Marko Krajnc, bo zlasti našemu podeželju zelo dobrodošel. Stane samo 1 Din.

□ Grobovi. V starosti 76 let je umrla zasebnica Elizabeta Glušič. Pogreb bo danes ob 15 iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju. — V cvetu mladosti je izdihnil v Jelačičevi 5 trgovski nameščenec Maksimilijan Beigot, star 26 let. Pokopali ga bodo danes ob 15.15 iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju. Ranjkima blag spomin, žaluječim rodbinam naše globoko sožalje!

□ Ljudska univerza v Studenih prične z rednimi predavanji v četrtek 19. novembra ob 19. Predavanja se bodo vršila zopet v bivši kino dvorani pri g. Spureju. Ljudska univerza si je nabavila svoj lasten skloptikon. Tudi letes se ne bo pobirala nikak vstopnina. Otrokom je dovoljen posest predavanj le v spremstvu staršev. Ta četrtek predava solski upravitelj g. Hren o očetu Martina Krpanca.

□ Gledališke abonente na bloke opozarja vodstvo tukajšnjega Narodnega gledališča, da si blagovolijo nabaviti vstopnice pri dnevni blagajni. To pa radi tega, ker se lahko pripeti, da pri večerni blagajni ne dobe zaželenih mest. Na drugi strani pa se s tem razbremenjuje večerna blagajna, ki je ob velikem zanimanju občinstva prehodno zaposlena.

□ Gledališke vesti. Naslednja dramska premijera bo v kratkem. Uprizori se znana in sijajna Gogoljeva greška komedija »Ženitev«, ki so jo že Hudožes... niki imeli ponovno pri svojih turnejah na sporedu. Glavna odlika tega dela je sijajna karakteristika nastopajočih oseb in zabavna, mestoma jedka satirna vsebina. Gogoljevo »Ženitev«, ki je že svojčas dosegla na mariborskem odru lep uspeh, bo režiral režiser Hinko Tomašič. — Na sporedu je tudi Gorinskova »Rdeča kapica«.

□ Pošpet skozi park na Jugost. trgu. O tem smo prejeli: »Omenjena pošpet, zlasti od Pugl-Rosmanove hiše, je v sedanjem vlažnem in deževnem vremenu v zelo slabem in blatnem stanju. Da bi se vsaj pospala z debelejšim peskom, kar ne bo menda povzročilo prevelikih stroškov, nam pa prijetnejšo hojo.« — Več prebivalcev iz tamošnje okolice.

□ Solobveznim otrokom nobenih darov. Predstojništvo mariborske mestne policije opozarja javnost, da ne daje solobvezni mladini, ki prosti po mestu mladoletov, nobenih darov, ker s tem zavaja mladino k nerednosti in zanemarjanju šolskih dolžnosti.

□ Tek zedinjenja za Vahtarjev pokal priredi SSK Maribor 1. decembra skozi mesto Maribor pod pokroviteljstvom mestnega poveljnika. Start ob 11, progaj: Ljudski vrt (igrišče SSK Maribora) — Koroševa ulica — Maistrova ulica — Kolodvorska ulica — Aleksandrova ulica — Cilj trg svobode. Skupna dolžina proge ca. 2260 m. Pravico udeležbe imajo člani vseh klubov v območju JLAS verificirani in neverificirani kot tudi dijaki, vojaki in estali športniki slovanke narodnosti. Tekmuje se po pravilih JLAS. Pokal brani g. Jošip Herič (SK Železničar), isti je prehodil in preide v stalno last po trikratnih zaporednih ali petkratnih zmagah v presledkih. Peč estalih placiranih tekmovalcev prejme spominska darila. Jurija: vodja teka g. Evgen Bergant, vrhovni sodnik g. Vlado Venuti, zapisnikar g. Danilo Vahtar, sodniki in časomerilci gg. Vesnaver, Beker, Fišer, Marušić, Smerdel in Šef. Prijave brez prijavnine je naslovili do 30. novembra na g. Danila Vahtarja, Maribor, Gosposka ulica 37.

□ Krasno darilo mladega Maratonca Stefana Grmovška, ki je pri nedeljskem gozdnem teku v Ljubljani odnesel prvo mesto, je razstavljeno v izlozbi Spodnještaterske ljudske posojilnice v Gosposki ulici.

□ Vodovodna cev je potila večeraj dopoldne na Slomškovem trgu pred stolnico; vozil je cestni valjar preko Slomškovega trga in pritisk vozila-velikana je bil tolik, da je počila cev in da je v trenutku udarila voda na plan. Na lcu mesta je bilo takoj ljudi kakor lieta in trave; pa tudi delavci od mestnega vodovoda so prihiteli ter pričeli takoj z vzpostavljanjem in popravilnimi deli. Pri tem so privlekli na svetlo celo neke kosti, katerih izvor se bo moral še ugotoviti.

□ Skomine po čokoladi so napolile nekega X-a, da je v trenutku, ko je bilo izloženo okno Grobelšekove trgovine na Aleksandrovi cesti odprto, šinil s pregrešno desnico po krožniku s čokolado, ki je bil v sredini izložbe, ter jo urnih krač ubral v smeri prve stranske ulice.

□ Konkurno postopanje je uvedeno o imovini zapuščine Martina Cvilaka, gostilničarja v Jarelini. Konkurni sodnik dr. Frane Kovča, upravniki mase dr. Filip Kumbatovič. Prvi zbor upnikov dne 3. decembra 1931 ob pol 11, soba št. 84, pri tukajšnjem sodišču.

□ Gradnja opornega zidu pri državnem mostu. Magdalensko olepševalno društvo, ki gradi, kakor znano, promenalno pot na desnem dravskem bregu, je sedaj v zvezi s temi gradbenimi deli zaprosilo pristojno oblast za gradbeno ozir. vodopravno dovoljenje radi potrebne gradnje opornega zidu pri državnem mostu na desnem bregu. Glede tega bo še imela odločiti komisija, ki jo je banska uprava že odredila.

□ V onemoglosti in slabosti se je zgrudil na tla na Kralja Petra trgu starček Anton Lorber, star 74 let. Ljudje so mu takoj prihiteli na pomoč, naker so prispeli na mesto nesreče mariborski reševalci, ki so ubogega starčka prepeljali v tukajšnje splošno bolnišnico.

□ Vzklicna razprava v zadevi mariborskih mesarjev, o čemer smo že svojčas poročali, je bila večeraj dopoldne pri tukajšnjem okrožnem kot vzklicnem sodišču. Vzklicna razprava se je vršila na podlagi pritožbe svojčas obsojenih mesarjev, deloma tudi radi pritožbe tukajšnjega državnega tožiteljstva radi svojčas nekaterim mesarjem prenikajo izrečene kazni. Razpravo je vodil ss. dr. Lešnik, ss. Lenari, dr. Cemer in Kolšek prisodniki. Obtožbo je zastopal državni pravnik dr. Dev. Zagorovnik ali bil dr. Leskovar, dr. Faninger, dr. Hojnik, dr. Stajnik in dr. Reisman. Dopoldne so se štali zapisniki zadnje razprave z dne 14. 15. in 16. julija. Vzklicno sodišče je razodilo: Razveljavlja se oproštilna sodba proti Francu Hohnjevcu in Josipu Kirbišu ter vrne prvi instanci in ponoven pretes. Prav tako se razveljavi prvotna sodba proti mesarjem, v kolikor se tiče prodaje teletine, glede prodaje govedine pa se potrdi in se radi odmere kazni vrne prvi instanci za sledeče mesarje: Jernej Fiedler, Franc Filipič, Josip Pluhuta, Josip Pogorevnik, Lenart Smrekar, Rudolf Solak, Martin Zalokar in Roman Brezovnik. Vsi ti obsojenci so bili pri prvi instanci obsojeni od 8—25 dni zapora ter na denarno globo od 400—1250 Din, v slučaju neizterljivosti na nadaljnjih 8—25 dni zapora. Ta sodba se vrne prvi instanci. Glede ostale krivde se kazni potrjuje ter vrne prvi instanci v svrhu odmere. Ivanu Benčku star. in Karlu Weitzu se zniža kazni od 8 dni zapora in 400 Din denarne globe na 4 dni zapora in

Za Miklavža

največja izbira IGRAČ, damskih torbic, manikir kovčgov in drugih primernih daril za dame, gospe in otroke

IVAN SAVNIK-Kranj

400 Din globe, v slučaju neizterljivosti pa, na nadaljnjih 8 dni zapora. Proti Francu Bachu, Francu Boršetu, Alojziju Kličeku, Janezu Lahu, Viktorju Viherju, Ljudevitu Vlahoviču, ki so bili obsojeni od 15—25 dni zapora in od 700—1250 Din globe, se jim kazni zniža na 10 dni zapora plus 750 Din globe, v slučaju neizterljivosti na nadaljnjih 15 dni zapora. Francu Zokaliu se zniža kazni od 25 dni na 10 dni zapora in 1250 Din globe, v slučaju neizterljivosti pa se zviža za nadaljnjih 25 dni zapora. Glede Ivana Benčika ml., Stefana Dobavičnika, Blaža Gselmana, Franca Krambergerja, Josipa Leirera, Janeza Lipovška, Avgusta Lobnika, Ivana Polanca, Antona Radija, Franca Romiha, Franca Zunka, Franca Veršiča, Antona Verbovčka, Viktorja Viherja, Fridriha Vute, Josipa Zokalijskega pa se sodba prve instance potrdi, v kateri so bili obsojeni na 8 dni zapora in 400 Din denarne globe, ki se v slučaju neizterljivosti spreminja v nadaljnjih 8 dni zapora.

Celje

□ Avtomobil do smrti povozil delavca. V ponedeljek, 23. t. m. okoli 8 zvečer se je pripeljal po državni cesti v smeri proti Celju neki avto. Glede brzine avtomobila si izjave prič zelo nasprotujejo. Pred gostilno Pristovšek je neki delavec pri Westenu, 30-letni Gorjanc Stanislav iz Arclina, občina Skofljavas, prišel pod omenjeni avto. Priče izjavljajo, vsaj nekateri, da je bil Gorjanc popolnoma pijan v gostilni Pristovšek že zaspal in da so ga hoteli ljudje že odnesti domov. Ko se je potem zbudil, je vstal ter hotel oditi domov. Stopil je iz gostilne in hotel prekorati ceto, pri tem pa je v svoji pijanosti prezl prihajajoči avto ter je skoro dobesedno skočil pod avto, ki ga je z blaznikom podrli, mu zlomil dvakrat nogo, enkrat roko in obenem ga pri padcu tako poškodoval na glavi, da je bil va mestu mrtev. Avto ga je potem še vlekel kakih 25 metrov naprej po cesti. Uvedena je preiskava.

□ Druga avtomobilska nesreča. V ponedeljek, 23. t. m. okoli 10 zvečer je vozil voznik Drobiz Mihael iz celjske okolice na cesti od Laškega proti Celju s svojim vozom. Sedeč na vozu je zaspal. Nasproti pa mu je prišel neki avto, ki so se ga konji vstrašili ter se splašali. Ker so pri tem voz tako nenadoma potegnili, je padel voznik z voza tako nesrečno, da mu je šel avto preko noge ter mu jo zmečkal. Konje je ustavil gostilničar Kranjc na Polulah, ki je šel potem iskat voznika in ga našel z zmečkanogo v cestnem jarku. Obvestil je rešilno postajo, ki je ponesrečenega voznika z rešilnim avtom odpeljal domov.

□ Smrtina kosa. V nedeljo 22. t. m. je umrla v javni bolnišnici Jožeta Raspornik, brezposelna dekla iz Celja, v starosti 45 let. — V ponedeljek, 23. t. m. pa je umrl v celjski javni bolnišnici v starosti 68 let čevljarški mojster Zajc Franjo iz Braslova.

□ Celjska policija je imela obilo posla v ponedeljek 23. t. m. Izvršila je ta dan nič manj kakor 10 aretacij, kar se že več let ni zgodilo. Aretrani so bili večinoma potepuhi (S), 1 vlačuga in 1 tat, katere so izročili v zapore okrajnega sodišča, z izjemo tatar, ki ga je sprejelo okrožno sodišče v svoje varstvo.

□ Pokalna nogometna tekma med SK Olimpijom in Atletiki. 3:2 (3:1). V nedeljo 22. t. m. se je vršila na nogometnem igrišču SK Celja na Gazijski tekmi za prehodni pokal LND. Zmagalo je zasluzeno moštvo SK Olimpia, ki se je s to zmago kvalificiralo za nadaljne tekmovalje, dočim so se Atletiki izločili od nadaljnega boja. Tekmo je sodil g. Janežič.

Ptuj

Umrl je v tukajšnji bolnišnici Janez Kucar, o katerem smo poročali že pretekli teden, da ga je nekdo iz masčevanja usirelil v trebuh.

□ Poroke. V minoritiski cerkvi so se poročili: Tili Karel, mizar, z gđ. Antonijo Koren, oba iz Rabeljeve vasi in Zorko Franc z Elizabeto Vogeln iz Podvie. Franc Kralj, pleskar pri rudniku, se je poročil z Gizelo Bieneli. Oba sta bila pridna delavca pri Prosvetnem društvu. Iskreno častitamo!

□ Pretep. Janez K. in Alojzij M. v Janeževskega vrha pri Ptujski gori, sta pri sosedih obhajala god. Ko sta se vračala domov, sta se začela prepirati. Končno sta se stela in med pretepom je Alojzij M. z nožem močno ranil Janeza K. v pleča.

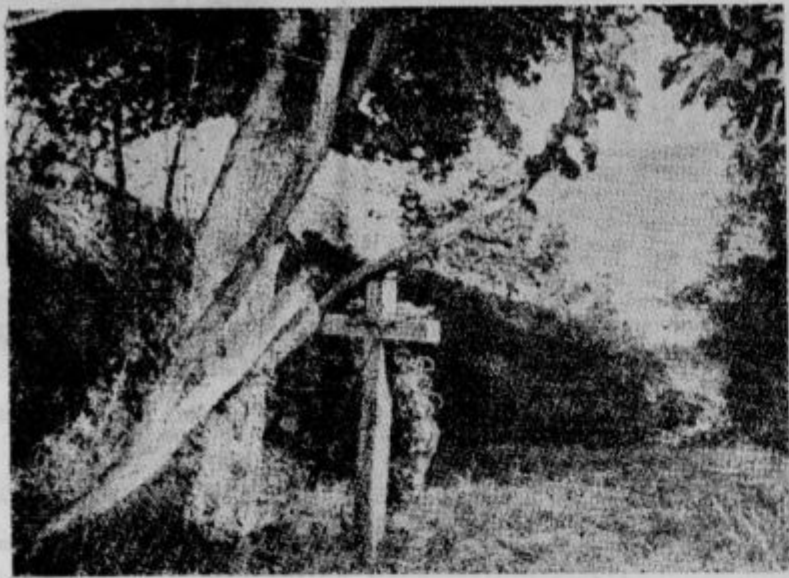
Kranj

Mesarji zopet znižujejo cene. Po oknih mesnic so zabisteli novi napisi: »Znižane cene! Meso po 10 in 8 Din«. Takih napisov pa ni še videti po vseh mesnicah. — So pa še tudi druge stroke, ki bi lahko znižale cene. To bo treba, če hočejo kaj kupiti. Bolje nekaj kot nič.

Mozelj

Tudi pri nas imamo radioamaterje. V zadnjem času je bilo na naši pošti prijavičenih kar 5 aparatov. — Trgovci z ogiljem stokajo. Roba ne gre, zadnji dež jo je še posteno namočil, sedaj pa mora v skladišča. Kaj pa jo tam čaka, ni težko uganiti. — Na zadnji občinski seji je bilo sklenjeno tudi to, da dobe one vasi, v katerih se polti niso popravile s kulukom, nekaj denarja, da si popravijo njim pripadajoča pota, ki se že precej let niso popravljale in so sedaj v prav slabem stanju. — Krosanstvo, ki je pred časom bilo mnogim družinam glavni vir dohodkov, nima, kot je pričakovati, najlepše bodočnosti. Ze so se nekateri vrnili, češ, da ni zaslužka.

Konec razbojništva na Korziki

Med trtami na prijetnem gričku je rodbina Romanetti pokopala ubitega »kralja gozdov«. Številni venci, ki pokrivajo grob, in vedno sveži šopki pričajo o nekdanjem ugledu in priljubljenosti poglavarja roparjev.

Francoske čete pod vodstvom generala, ki jih je vlada odposlala na Korziko, da očistijo ta romantični otok razbojnikov in pa tajnih italijanskih agentov, so v glavnem dokončale svojo nalogo. Borbe tudi niso bile tako krvave kakor se je mislilo. Prijeli so okrog 30 razbojnikov in njihovih pajdašev. Pri tej priliki čitamo sledeče zapiske časnika, ki je obiskal Korziko in proučeval življenje razbojnikov:

Ko sem vprašal po znamenitem razbojniku, so mi odgovorili, da na Korziki ni več razbojnikov in da sem prišel prepozno. Tak prav malo tolažilni odgovor sem dobil, ko sem poizvedoval in vrtil na vse strani, da bi prišel na sled gospodom razbojnikom. Poslednji »gospodar šumec« da je padel na polju časti in slave; le njegov grob lahko vidim, če hočem...

Ne daleč od Ajaccia leži kraj Calcatoggio. Ob vhodu v mesto sem se moral povzpeti na skalnati hriček, kjer so hvalažni sorodniki in prijatelji pokopali in postavili spomenik »poslednjemu razbojniku« Nonu Romanetti. Ze pri samem izgovoru tega imena se je moglo iz skoraj pobožnega in spoštljivega izraza Korzikanec videti, da je bilo razbojništvo med njimi pošteno in spoštovano roko-delo in da je bil Romanetti kralj razbojnikov, prava dika in ponos temu roko-delstvu.

Imel sem srečo! Sam nečak velikega poglavarja razbojnikov me je peljal na grob junaka, ki se nahaja na srečno izbranem kraju in je bil ves pokrit z venci in šopki. »Ljubljenemu očetu«, »Dobremu stricu«, »Junaškemu poglavarju«, »Plemenitemu junaku gor« in »lični napisi na trakovih. Vse v južnaški pretiranosti. In nečak je s čudnim bleškom v temnih očeh pripovedoval o svojem stricu.

Pred menoj je bil na Korziki že drug časnika, Amerikanec seveda. Njemu je »kralj razbojnikov« dal celo interview. Po zaupnikih je dal ponižno povprašati, kdaj in kje bi se lahko vršila avdijska. Romanetti je določil čas in kraj, seveda s pripombo, če bi kralj šume ne bil primoran menjati svoje potovalne načrte z ozirom na kak nepredviden in dobičkanosen roparski pohod ali še bolj sitno nepričakovano zasledovanje od ne-ljubih orožniških ali vojaških oddelkov. Obojestransko so izmenjali častne besede, ki sta jo oba držala, kajti imela sta razumevanje za poklice vsakega. Romanetti je potem pripovedoval stvari, o katerih mi res nimamo pojma. Vedno si predstavljamo razbojnika kot neke vrste kosmatega divjaka z ogromno gorjajo in še večjo starinsko puško. Pred časnikarjem pa se je pojavil samo stasit človek, tudi za naše pojme skoraj elegantno opravljen, ki je imel za boljše varnost postavljeno pred seboj strojno puško. Od kod jo je dobil, tega nečak ni vedel. Morda tudi ni hotel povedati, kajti tako odličnih dobaviteljev se ne sme izdati. Samo tako mimogrede mi je namignil, da je imel stric zveze z ljudmi, ki niso ravno daleč od francoskega vojaštva, kajti odkod bi sicer imel potrebno municijo.

To so na Korziki tako enostavne in razumljive zadeve. Ko sem se temu nehoti začudil, me je nečak skoraj užaljen poučil, da je razbojništvo poklic kakor vsak drugi. Samo to je, da je človek primoran poprijeti se te obrti. Kdor se boji krvne osvete, ali kdor je sam masčeval svojega sorodnika, je moral bežati v nedostopne gozdove in postati razbojnik. Večina bogatejših rodbin na otoku se mora za svoje blagostanje zahvaliti tej obrti, kakor so pri nas v srednjem veku bili najbogatejši plemiči roparski vitezi. Na Korziki je tak način življenja trajal nekaj stoletij več.

Pa tudi malo drugačne metode vladajo na tem romantičnem otoku. Žrtve, ki so jim padle v roke, niso enostavno oropali. Korzikanec so plemeniti, vendar ta plemenitost ni ravno brez računa. Čim je bil kak premožnejši človek od njih ujet, je bil za svoje življenje varen in so prav lepo z njim ravnali. Vedeli so namreč, da bo odkupnina za ujeta žrtev daleko višja od denarja, ki ga je imel nesrečen slučajno pri sebi. Kdor za tako plemenitost ni imel razumevanja ali kdor se je celo branil, ta je bil izgubljen. Roparji so rabili denar ne samo za sebe, marveč tudi za to, da so lahko obdarovali bolnice, šole in »šromake. Sploh je bila tradicija, da so bili

roparji dobri sorodniki in plemeniti rodoljubi. Za svojece so kupovali polja in vinograde, svoje sinove so vzgajali za res prave obrtnike ali poljedelce. Darovali so šolam in ubogim in nikdar nobeden ni vprašal, odkod in čigav je denar. Zgodilo se je celo, da so financirali pri volitvah za župane in poslance svoje prijatelje ter uživali zato njihovo zaščito in pokroviteljstvo.

V zadnjih letih pa je roparstvo na Korziki zadobilo popolnoma drug značaj. Veliki roparji, kavalirji v svojem poklicu so v resnici izumrli z Romanettijem. Mesto njih so se pojavili pravi razbojniki, krvoločneži, ki so brez usmiljenja ubijali, morili, požigali in ropali. Razbojniki Spada, Bartoli in Caviglioli, ki so zadnja leta strahovali Korziko, so bili prave zveri v človeški podobi. Niso imeli nič »plemenitega« in romantičnega, kar je njihove prednike delalo simpatične in so radi tega živeli kot junaki in dobrotniki ubogih in zatiranih v ljudskih pravljicah. Zato ni čudno, če so Francozi, ki so bili tako dolgo prizanesljivi tem »kraljem gozdov« in junakom gora, tako odločno nastopili in če ravnaajo z njim kakor z navadnimi roparji in morilci. Prebivalstvo je večinoma hvalažno, da so jih rešili te strašne nadloge.

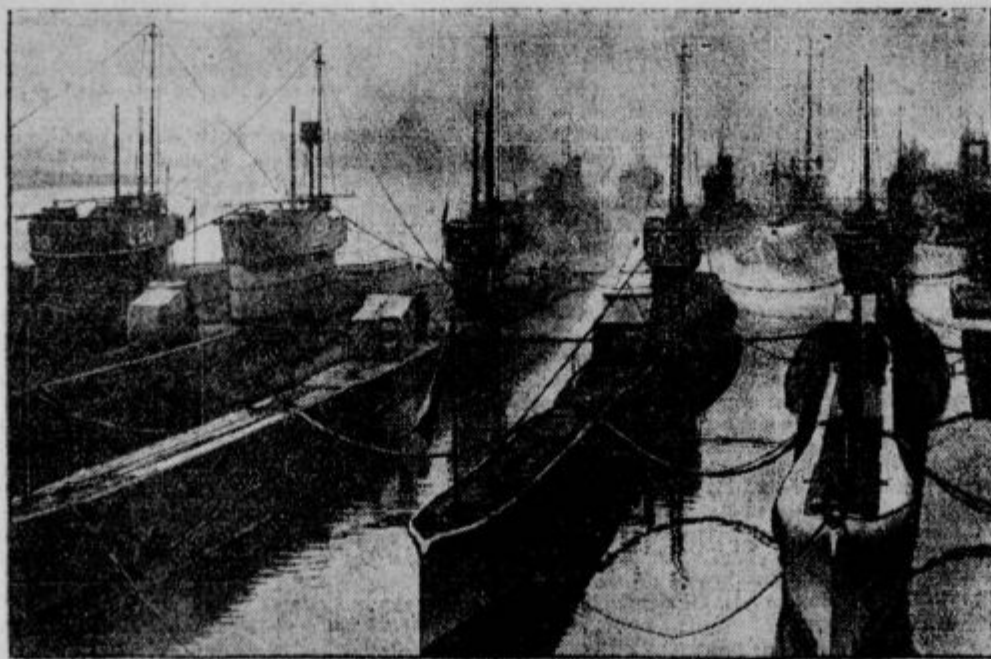
Drugo pa je vprašanje krvne osvete. Vse prebivalstvo Korzike je še vedno vzgojeno v duhu krvavega masčevanja za krivice, storjene sorodnikom. Proti tej strašni navadine pomagajo strojne puške in bajoneti.

V znamenitih pasijonskih igrah v Oberammergau-u je z velikim uspehom igrala Marijo učiteljica Anna Rutz, ki odhaja sedaj v Anglijo v službo kot vzgojiteljica.

Atentat na italijanskega konzula

V Washington je nedavno prispel italijanski generalni konzul v Filadelfiji marquis Ferrante. Neposredno pred odhodom na avdienco pri Grandiju je v njegovem stanovanju eksplodirala bomba. Generalni konzul je dobil le male praske, pohištvo pa je skoraj popolnoma uničeno.

Podmornice angleškega atlantskega brodovja so zbraue v pristanišču Portsmouth, da se udeležijo velikih manevrov angleške atlantske mornarice.

Upor v Kasimirju. V indijski pokrajini Kašmir je pred nedavnim časom izbruhnil upor proti maharadži, poglavarju dežele. Ker maharadža ni mogel udušiti upora s svojimi četami, je poklical na pomoč angleško posadko. Z njeno pomočjo so bili po krvavih bojih uporniki premagani. Na sliki vidimo ujetnike, ki jih stražijo angleški vojaki.

Padanje števila rojstev v Nemčiji

Nemški notranji minister je predložil Reichstagu posebno spomenico o zdravstvenem stanju nemškega naroda. Spomenica vsebuje podatke o številu prebivalstva, boleznih, smrtnih slučajih, rojstvih in drugo.

V začetku letošnjega leta je imela Nemčija brez saarskega ozemlja približno 64 milijonov 480 tisoč prebivalcev. Od teh odpade na ljudi stare do 14 let 25,7 odstotkov, od 15 do 24 let 20,3 odstotkov, od 25 do 44 let 29 odstotkov, od 45 do 64 let 19,2 odstotkov in na starejše 5,8 odstotkov.

Padanje števila rojstev je zelo veliko. Od leta 1900. je število rojstev padlo od dveh milijonov na skoraj 1,180.000 rojstev v pre-

teklem letu. V spomenici se poudarja, da se med prebivalstvom vedno bolj širi razvada, da ostanejo zakoni brez otrok. Posebno v mestih se mladi zakonski pari »kar trudijo«, da ostanejo brez otrok ali pa da imajo največ (!) enega potomca. Od drugih zakonskih parov jih je prav malo, kjer bi bila ljubezen d otrok tako razvita, da bi imeli več kot dva ali tri otroke. To so razvade, ki se ne dajo opravičiti in so naravnost zločin nad narodom. Kajti samo ohranitev naroda na sedanjih številni višini je mogoča le takrat, če ima vsak zakonski par vsaj tri otroke. Če bo to trajalo še par let, bo nemški narod pričel številčno padati.

Največja loterija na svetu. Na Irskem se vsako leto vršijo dirke, ki so v zvezi z loterijo, ki ima največje dobitke na svetu. Ker gre ves čisti dobiček v korist bolnišnic, izključujejo dobitke sestre Rdečega križa. - Največji dobiček znaša nad 100 milijonov dinarjev.

Dober odgovor

Bernard Shaw se je povrnil iz Moskve kot navdušen prijatelj boljševikov. Po številnih nastopih pred angleško javnostjo je zadnjič nalašč stopil pred zvočnik, da bi pridobil za sovjetske Ameriko. Svetoval je Zedinjenim državam dobesedno, da bi »strgali in zagnali na smetišče« njih ustavo ter jo nadomestili s sovjetskim ustrojem. Samo na ta način bi Amerika lahko dokazala, da ima več življenjskih moči kakor »nemogla Evropa«. Toda Shaw je žel manj uspeha kakor p. Edmund Walsh, namestnik prezidenta Georgetownске univerze, ki je odločno zavrnil komunističnega apostola. P. Walsh, avtor temeljitih knjig o Rusiji, jo pozna neprimerno bolje kakor Shaw. Kot zaupnik sv. stolice in član ameriškega odbora za stradaljoče (ARA) je dolgo bival v sovjetski Rusiji in imel priliko ogledati dejansko stanje. Očita zdaj Shawu nevednost in lahkomišelnost širjenje neresničnih podatkov. Izvaja dobesedno: »Kako si upa priporočati amerišnemu ljudstvu sovjetsko državnost mož, ki je preživel na Ruskem samo deset dni, ne razume niti besedice

rusko in ni videl ničesar razen nalašč predvajanih Potomkinovih vasi? Amerikanci preveč spoštujejo svojo demokratsko državnost, da bi jo brez pomislekov nadomestili s sovjetskimi razmerami samo na ljubo »privilegirane« sleparju, ki onečastuje ugled britskih književnikov.

Graf Coudenhove Kalergi, vodja vse-evropskega pokreta, je eden od kandidatov za mirovno Nobelovo nagrado.

Kriminaliteta v Austriji

stalno raste. Od leta do leta je število zločinov in številu obsojenih večje. Leta 1927. je bilo obsojenih 104.300, l. 1930. pa 118.700. Največ je tatvin in lahkih poškodb v pijanih pretepih. Kar je najbolj žalostno, je dejstvo, da je vedno več ubojev in težkih poškodb. Od 8700 slučajev ubojev in težkih poškodb v letu 1920. je to število v letu 1930. naraslo na 22.700. V desetih letih se je skoraj potrojilo! Med 100 obsojenci je bilo osem mladolletnih oseb.

Nebeška mana

V Franciji v mestu Messac pri Bordsauxu se je te dni zgodil izredno zanimiv prirodni pojav. Po kratki plohi so bile vse ceste pokrite z malimi, osem do deset centimetrov dolgimi ribicami, ki so padale z dežjem. Na prometnih cestah so jih mnogo povozili avtomobili, veliko količino pa so jih nabrali prebivalci, začudeni nad to nebeško mano.

Izvoz v oktobru

Po pravkar objavljenih podatkih je v mesecu oktobru tekočega leta znašal izvoz iz naših države 279.655 ton, v skupni vrednosti 387,3 milj. Din. V oktobru lanskega leta je znašal naš izvoz 409.269 ton za 662,1 milj. Din. Padec izvoza po količini znaša torej 31,7%, po vrednosti pa celo 41,5%.

Predmeti našega izvoza so bili sledeči (v milijonih Din, v oklepajih podatki za september): pšenica 54 (53,7), koruza 0,9 (2,0), fižol 4,6 (5,3), sveže sadje 28,7 (54,1), suhe slive 13,9 (—), vino 3,5 (—), hmelj 2,4, konoplja 2,7. Konji 2,8 (2,8),

goveda 13,95 (21,9), prašiči 32,7 (27,8), drobnica 12,1 (14,25), perutnina 8,6 (10,5), sveže meso 12,5 (13,8), jaja 14,2 (18,7), drva 6,3 (5,5), stavbni les 50,2 (53,8), hrastovi žel. pragi 2,9 (3,2), leseni izdelki 3,2 (2,7), cement 10,6 (13,6), sirov baker 25,6 (25,2), rude in zemlja 17,2 (17,3).

Skupno v prvih 10 mesecih tekočega leta je dosegel naš izvoz 2.822.905 ton v vrednosti 4069,5 milj. Din. V primeri s 4.028.757 ton v vrednosti 5666,9 milj. Din v prvih 10 mesecih lanskega leta. Izvoz je torej po količini padel za 29,9%, po vrednosti pa za 1597,4 milj. Din.

Vrednostni papirji

Tendenco za domače državne papirje je bila danes na zagrebški borzi neizpremenjena, edino dolarski papirji so bili nekoliko slabšeji. Do prometa je prišlo edino v vojni škodi za november-ski in decemberski termin (700 kom). Na belgrajski borzi je bila tendenca neizpremenjena. Do zaključkov je prišlo samo v prometu 450 komadov in v begluških obveznicah 49.500 nom.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 67 bl., 7% Bler. pos. 59 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 62,50 den., agrarji 30—32, vojna škoda ar. in kasa 275 den., 11. 276—278 (276), 12. 276—278 (278), 8% Bler. pos. ar. in kasa 62—65, 7% Bler. pos. ar. in kasa 55—57, 7% pos. Drž. hip. b. 61 den., 6% begl. obv. 43—44.

Belgrad. Narodna banka 4880, 7% inv. pos. 64—65,50, agrarji 31—34, vojna škoda 277—278 (276,50, 275), 6% begl. obv. 44—44,50 (44,50, 43,75), 8% Bler. pos. 66,50 bl., 7% Bler. pos. 59 bl., 7% pos. DHB 63 bl.

Dunaj. Don. sav. jadr. 95,25, Wiener Bankverein 12,40, Escomptes 117, Zivno 83,50, Aussiger Chemische 126, Alpine 12,65, Trboveljska 28,75, Prager Eisen 245, Leykam 1,80.

Žitni trg

Novi Sad. RŽ bč. 147,50—152,50, oves bč. srem. slav. 125—130, ječmen bč. 64 kg 122,50—127,50, bč. srem. spomladni 67—68 kg 160—170; koruza bč. stara 102,50—105, sr. stara okolica Indija 102,50 do 105, sr. stara, okolica Sid 105—107, bč. nova, gar. kvaliteta 63—65, bč. srem. nova, dec., jan. 67,50 do 72,50, bč. srem. nova, mare, april, maj 84—85, ban. nova garant. kvaliteta 62—64, bč. sušena 83—85, srem. sušena 84—86, ban. sušena 81—83; fižol bč. beli, 2% 185—200, otrobi bč. srem. v jula vrečah 85—90, ban. srem. v jula vrečah 80—85; moka: vse neizpremenjeno. — Tendence stalna. Promet 26 vagonov.

Sombor. Vse je neizpremenjeno. Promet 52 vagonov. Tendence mirna.

Budimpešta. Tendence za koruzo čvrsta, za ostalo slaba. Promet sreden. Pšenica dec. 11,70 do 11,92, zaklj. 11,70—11,77, mare 12,80—12,96, zaklj. 12,84—12,85; rž dec. 12,70—12,80, mare 13,85—14, zaklj. 13,85—13,86; koruza mare 14,90—14,97, zaklj. 14,95—14,96.

Winnipeg. (Začetni tečaji.) Pšenica dec. 61,75, mare 60,025, maj 67.

Chicago. (Začetni tečaji.) Pšenica mare 57,625, maj 59,25, julij 59,375; koruza mare 44,875, maj 46,625, julij 47,875, dec. 42,50; oves maj 28,375, jul. 28,125, dec. 25,875; rž maj 52.

Živina

Mariborski živinski sejem dne 24. novembra. Dogon je bil sledeč: 17 konj, 14 bikov, 143 volov, 348 krav in 13 telet, skupaj 535 glav. Prodanih pa je bilo 216 glav, od tega za izvoz v Italijo 14 glav. Cene so bile naslednje (vse v Din za kg žive teže): voli debeli 3,50—4,25, pol debeli 2,50—3, plemenski 2—2,75, bikji za klanje 2—2,50, krave 2—2,50, klavne, debele 2—3, plemenske 1,50, klobasnice 1,25, molzne 3—4, breje 3—4, mlada živina 2,75—4. Cene mesa pa so bile: goveje I. 12—14, II. 8 do 10, meso bikov, krav telic 4—7, telečje I. 12—16, II. 8—10, svinjsko sveže 8—20 Din za kg.

Dunajski prašičji sejem. Poročilo tvrdke Edv. Saborsky & Co., Dunaj. Prignanih je bilo 7642 špeharjev in 8253 pršutarjev, iz Jugoslavije samo 239. Cene: špeharji najboljši 1,62, I. 1,55—1,60, II. 1,50 do 1,52, kmetijski 1,55—1,65, najboljši 1,75, pršutarji 1,35—1,90, najboljši 2,00. Špeharji so bili dražji za 5 grošev. Cene kmetijskih prašičev so se držale dobro, pršutarji pa so bili dražji za 10—15 grošev.

ZAHVALA

Podpisani Franc Ovčjak, posestnik v Vrhah se tem potom zahvaljujem »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani, da mi je po požaru povzročeno škodo dne 19. VIII. t. l. le z majhnim odbitkom takoj izplačala moje zavarovalnino.

Vrhe, dne 22. novembra 1931.

Ovčjak Franc.

Kongres sportnih oblasti

V zagrebški mestni posvetovalnici se je vršilo preteklo soboto veliko zborovanje voditeljev jug. sportnega gibanja pod okriljem Zveze sportnih zvez. Kongresu, ki ga je oddajala zagrebška radio-postaja, je prisostvoval zastopnik Nj. Vel. kralja, dalje odposlanci vseh ministrov, zagrebški ban in podban, mestni župan in voditelji vseh sportnih organizacij. Zborovanje je vodil predsednik Zveze Sportnih Zvez in podban zagrebški dr. Hadži. Iz poročil, ki so jih podali gg. odborniki, je bilo razvidno, da je Zveza vesno in uspešno delovala, dobili smo tudi vpogled v statistiko in v sportne uspehe posameznih zvez. Najmočnejša je Nogometna Zveza, ki šteje 390 klubov, na drugem mestu pa je Zimsko-sportna Zveza s sedežem v Ljubljani, ki šteje 92 klubov in 12.000 članov.

Glavni namen kongresa je bilo posvetovanje o telesnovzgojni zakonodaji. V vseh sosednjih državah se izdajajo in pripravljajo zakoni o obvezni državljanski sportni vzgoji, dalje zakoni o sportnih igriščih itd. Države ustanavljajo visoke šole za telesno vzgojo — tako n. pr. Rumunska, Bolgarska, Grčija — in celo Albanija je poslala na berlinsko visoko šolo g. Geo Goga, da bo v domovini po končanem študiju organiziral sportno gibanje. Sprito teh dejstev je bil skrajni čas, da je prišlo tudi pri nas do sodelovanja med sportom in med državo. Zveza Sportnih Zvez pripravljala zakonski predlog, potom katerega bo mladina obvezna gojiti telesne vaje. To je nujnost in ni nič novega; take zakone je predlagal že Platon, ko je zahteval, da mora biti v solah vsak dan po ena ura telesnih vaj in da mora zgraditi država vsaki solj telovadišče pod streho in na prostem. Iste zahteve postavljajo tudi moderni pedagogi in praksa je pokazala, da so zelo umestne. Kakor je naloga javnosti, da skrbi za bolnike, tako je tudi naloga javnosti, da se ljudska odpornost in sposobnost rase dvigne. Zato pozdravljamo zakon o sportnih igriščih, ki predpisuje, da bo občine dolžne, skrbeti za to, da ima mladina dovolj igrišč za igre, za vaje in za tekme. Komur so poznane nemške statistike, ki izkazujejo, kako so se posamezni okraji s sportom higijensko dvignili, kako kolosalno je padel procent jetičnih, kako se je dvignil procent sposobnih pri vojaških naborih, ta bo razumel besede slavnega berlinskega kirurga dr. Augusta Bierera: gradimo kopalnice in sportna igrišča in bolnice ne bodo več prenapolnjene.

Poleg gorenjih zakonov je bila na kongresu omenjena tudi jugoslovanska visoka šola za telesno vzgojo. Ta je potrebna zlasti zato, da dobimo v šole in v vojsko kvalificirane moči, ki bodo znale mladino za sport navdušiti. V programu kongresa so bila zajeta najbolj pereča jugoslov. sportna vprašanja. Orientacija, ki so jo podali gg. referenti, je zdrava in upamo, da se bo centralni zvezi posrečilo doseči vsaj nekaj.

D. U.

SPORT NA GORENJSKEM

Čas je prinesel nekaj novosti, ki naj jih omenimo. SOPD Kranj si je izbral ime »Triglavec«. Ker se 1. in 8. nov. niso moge vršiti tekme, je nastal nekaj zastoj. Vendar bo tekmovalje zaključeno kot je bilo predvideno 29. nov. Preteklo nedeljo, 15. nov se je vršila le ena tekma in sicer med »Triglavcem« in »Kresom« iz Radovljice v Radovljici. Zmagal je SOPD »Triglavec« z rezultatom 3:2. — Iz pokalnega tekmovalja je izstopil SOPD »Borec« Jesenice. Za vzrok navaja tekmo z SOPD »Kresom« Radovljica in zlasti dela krivega sodnika. »Borčevci« zahtevajo po razveljavitvi tekme s »Kresom« vodstvo tekmovalja ni ugodilo. Kljub temu pa bo mesto pokalne tekme odigral SOPD »Borec« z SOPD »Triglavec« prijateljsko tekmo, ki se bo vršila dne 29. t. m. na Jesenicah. — Ta tekma bo letošnje igre najbrže zaključila.

Redni občni zbor SK Ilirije se bo vršil v sredo, dne 2. decembra ob 20 v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Dnevni red: 1. Poročilo upravnega odbora, nadzornega odbora in podelitev absolutorija; 2. Odobritev najetja posojila za Snučarski dom SK Ilirije v Planici; 3. Izvolitev upravnega odbora v smislu § 15. pravil nadzornega odbora in razsodišča; 4. Predlogi odbora ter event. samostojni predlogi članstva. V primeru, da bi bil občni zbor ob 20 nesklepen, se vrši v smislu § 13 pravil po ure kasneje drug občni zbor, ki je sklepen ob vsakem številu prisotnih. V smislu istega člena pravil se morajo samostojni predlogi najmanj osem dni prej predložiti upravnemu odboru in morajo biti podpisani po vsaj 10 rednih ali ugovornih članih. — SK Ilirija.

Najboljši nakup za zimo

nogavice in rokavice, pletenin in puloverjev, robcev, kravat, srajc, čipk in vezenin, volne, D. M. C. prejice, torbic, aktovk, dežnikov, potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike

Na malo Na veliko

samo pri

Jos. Petelinc, Ljubljana za vodo

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 25. novembra: Opoldanski program odpade. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 A. Stelc: Deško vzgojevališče v Ponovčah. — 19 Dr. Nikolaj Preobražensky: Ruščina. — 19.30 Literarna ura: Bogomir Magajna. — 20 Dr. A. Dolinar: Glasbeno predavanje. — 20.30 Večer mladih pevcev: I. Samospevi Lado Hribarja. — II. Samospevi Anice Krstanove. — III. Samospevi Drago Burgerja. — 21.30 Harmonika-solo, igra g. Kovač. — 22.30 Cas, poročila. Četrtek, 26. novembra: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje — 19.00 Dr. Anton Bajec: Italijanska — 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina — 20.00 Pregled obrtnega zakona — 20.30 Evropski češki koncert, ptenos iz Prage (Česka Filharmonija) — 22.30 Cas, dnevne vesti.

Drugi programi

Četrtek, 26. novembra:

Belgrad: 12.05 Opoldanski koncert — 17.30 Popoldanski koncert — 20.30 Prenos iz Prage. — Zagreb: 12.30 Plošče — 20.00 Simfonični koncert Česke Filharmonije, ptenos iz Prage. — Budapest: 12.05 Balalajke — 17.30 Koncert vojaške godbe — 19.30 Poljudne pesmi — 20.30 Prenos iz Prage — 22.30 Ciganska glasba. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert 19.25 Večerni koncert — 20.30 Praga — evropski koncert. — Rim: 13.35 Radio kvintet — 17.30 Instrumentalni in vokalni koncert — 21.00 Violinski koncert. — Milan, Torino: 11.15 Pestra glasba 13.00 Ploče — 20.35 »Giovanni Giallurese«, opera. — Berlin: 20.30 Evropski koncert — Praga — 22.30 Plesna glasba. — Stuttgart: 19.45 Stare dunajske pesmi — 21.20 Studijski koncert. — London: 19.35 Koncert seksteta — 21.00 Večerni koncert — 22.15 »Ivana in Srečko«, opereta. — Barcelona: 21.05 Radio orkester — 22.20 Vokalni koncert. — Toulouse: 20.45 Koncert vojaške godbe — 21.15 Operetne arije. — Trst: 20.35 Plošče — 21.00 Vokalni in instrument. koncert — 22.25 Lahka glasba.

Poizvedovanja

Izgubila je neka dama na Levstikovi proslavi v Delavski zbornici briljanten uhan v platini. Najdite se naproša, da ga proti nagradi odda v naši upravi

Ljubljansko gledališče

DRAMA

(Začetek ob 20.)

Sreda, 25. novembra: KRALJ NA BETAJNOVI. C.

Četrtek, 26. novembra: TAKŠNA JE PRAVA. A.

OPERA

(Začetek ob 20.)

Sreda, 25. novembra: KOSTANA. Red E.

Četrtek, 26. novembra: LETEČI HOLLANDEC. D.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 25. novembra: Zaprt.

Četrtek, 26. novembra: ob 20: KONEC POTI. Ab.

D. Zadnjih v sezoni.

Ali ste že poravnali naročnino?

Analiz izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

Tako sem nekoč držala Epula, ki je jokal in stezal ročice za očetom, naj držim še sokoliča Dardana!... Teško mi je, hudo mi je, Epulo, sokol moj! se je obrnila k sinu in solze so jo zalile, ko je kakor dahnila v slovo željo in prošnjo, naj mu bo Belen dober...

O mati, mati, ne spominjajte svoje težke prošlosti v tem trenutku, ki je tako bridek, da ne vzdržim! je ihtela Ena, ki je bila v svojem materinstvu lepša kakor tedaj, ko je hrepnela s silikanskega gradišča k dragemu.

Epulo se je pognal na konja vranca, se ozrl na sina, ženo in mater in zaklical: »Belen z vami in z nami!

S teboj, Epulo, grem! Vzemij naju s seboj, Epulo, da ti bova blizu! je klicala Ena za kraljem, ko je odjahal izpred dvorca in vodil svojo vojno skozi gradišče po holmu nizdol. Na desno in levo se je zgrnil narod in pozdravljaj kralja, velmože in vojsko, ki je korakala mimo, glasno odzdravljajoč.

Ko je bila vojska odšla iz gradišča, je vse drevelo pred vrata in na obzidje, odkoder so še gledali za njo. Videli so, kako se je pridružila četam pod mestom, kako je kralj z velmožmi iskrcal posamezne oddelke, kako je nato sedeč na urem vranu zamahnil z mečem, ki je zablestel v solncu, kakor bi se ognjena kača pognala v zrak in se v njem vila, kako se je vojska zganila in se pomikala, bojno pe-

sem pojoč, ob obali in se vzpela pod kontoveljskim gradiščem v reber in izginila tam za njim v senco mogočnih karasadijskih lesov...

Za njim pojdem, mati, za njim, da obiščem mimogrede še očeta, ki bi ga rada videla, preden se odpravi v boj. Tako tesno mi je, tako se nečesa bojim, da se mi kar krči srce. O mati, Dardana vzamem s seboj in pojdem! je tožila in vzdihala Ena, ko sta se vrnila z materjo v dvorec.

Otrok, potolaži se, nič ne bo hudega! Naša vojska je velika in močna. Preden se pomladi mesec, bo v deželi spet mir in veselje in tedaj lahko vzameš Dardana in ga poneseš na silikansko gradišče, da vzveseliš z njim starega očeta. Vem, vesel je sokoliča, kakor sem ga jaz vesela, ki bi ga za vse na svetu ne marala izgubiti. Kar lepo skrbiava zanj in pustiva žalost in črne misli, ko nama sijeta njegovi očesci tako lepo, da nobena zvezda ne takol!

Tolažila je siva kraljica Seva mlado Eno, tolažila jo je, utolažiti je ni mogla...

Vojska Istrov in Karnov se je utaborila ob zgorjem Timavskem jezeru, ki je sicer samovalo sredi temnih lesov in jih nemo zrcalilo, zamaknjeno samo vase. Iztrebili so grmičje okoli orjaškega hrasta in na prostrani jasi, ki so jo tako dobili, so postavili svoje šotore. V sredi pod hrastom je bil Epulov, drugi so se pa v krogu vrstili okoli njega. Hitro so vzrastli šotori in hitro so bili tudi utrjeni. Sekire so vele, mlado hrastje je padalo za kole, katere so gosto zabijali v tla okoli iztrebljene jase in jih še prepletili s protjem v toliki višini, da so mogli le stoje ob plotu videti med koljem na jezero. Onstran jezera se je

svet vzpenjal. Na jug in na sever je prehajal v grebene, s katerih so mogli opazovalci pregledati ravan proti Natisi in obalo ob Timavu.

Ko so bili s taboriščem gotovi in so si še utrli pripravno pot, ki bi jo še večje oko utegnilo izgrešiti, dokler ni bila uhojena, je Epulo razpostavil straže po grebenih in odposlal obenem prve oglednike, katerim je naročil, naj se zglasijo tudi na medejskem gradišču, kjer se je zbirala vojska Karnov in Galov in čakala Epulovih navodil.

Gali so se bili udomačili v obližju medejskega gradišča, v katerem je kralj Prono prepustil Katmelu svoj dvorec, da bi bil na straži s svojimi ljudmi in zadržal Rimljane, če bi se pojavili in hoteli prodirati proti Silikanu. Vso zimo so mirno preživeli, si gradili ob vnožju griča vsoje keče in na pomlad so začeli obdelovati polje. Oni dan, ko so Rimljani ugrabili Ajkaju sina, jih je vznemiril in poslej so bili sleherni trenutki pripravljeni, da zamenjajo drevo z bojno sekuro. Ko se je vrnil Katmel s posveta v Belenovem svetišču, so dan za dnevom čakali, kdaj pride kralj Prono s svojo vojsko, da bi spet-udarili na Rimljane, ki so jim vzbudili nov gnev, moteč jih kot prošlo leto sredi dela v novi domovini. Navdušeni so zato pozdravili kralja Prona in njegovo vojsko, ko so jo dočakali in, želeli so, da bi hitro opravili z Rimljani in se vrnila potem na svoje njive, ki jih je bilo težko jim pustiti v lepem času setve. Kralj Prono je menil, da sami ne morejo v boj, da je treba počakati Epula in njegove vojske, ki se ne more več dolgo muditi.

Epulovi ogledniki so se zglasili na Medejskem gradišču. Peljali so jih pred kralja Prona in jih je poslušal:

TIVAR

MOSKE OBLEKE Din 240—, 290—, 340—, 390—, 480—, 580—, 660—, 750—
 OBLEKA ZA MLADENICE Din 200—, 240—, 290—, 330—
 OBLEKA ZA DEČKE Din 210—, 260—, 300—
 OTROSKE OBLEKE Din 110—, 120—, 130—, 150—, 180—, 250—, 280—
 HLACE Din 90—, 140—, 150—, 170—
 KRATKI PLAŠČI IN RAGLANI od Din 250— do 750—

POZNANI NAŠI **HUBERTUS-PLAŠČI** od Din **200—** do **340—**

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znanke! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Kot kuharica
 želim mesto v boljšo gostilno. Prevzamem tudi gospodinjstvo. — Naslov: R. Zupanc, p. Krka.

Fant
 miren in delaven, bi se sel učiti ključavničarske stroke k dobremu in solidnemu mojstru, da bi imel oskrbo pri njem. Po dokončani učni dobi delam eno leto brezplačno in plačam nagrado 5000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Miren I. M. P.« št. 13.884.

Dekle
 stara 19 let, iz trgovske hiše, želi službo v boljši hiši izven Ljubljane kot varuhinja k otrokom — zmehna gospodinjstva in pisarniških del. Govori nemško in igra klavir. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Boliša služba« št. 13.874.

Službo išče sobarica
 ki pa zna delati tudi vsa druga domača dela. Govori tudi nemško. Nastopila bi z novim letom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.868.

Mladenec
 20 let star, vešč tudi nemščine in francosčine, išče kakršnokoli službo. Ker mora skrbeti za mater in 5 bratov, ki so vsi brez zaslužka, prosim, da bi ga kdo vzel v službo iz usmiljenja. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 100.

Službo dobe

Pekovskega vajenca
 zdravega in močnega, 15 let starega dečka, ki ima veselje do pekovskega stanu, iščem. Hrana in stanovanje brezplačno. Tedenska nagrada 55 Din. Učna doba 3 leta. Gospodar je Slovenec. Gradsko parna pekarna v Splitu.

Sprejme se
 priletna zanesljiva, zdrava gospa (Kinderfrau) k dojenčcu čez dan. Slaščičarna Petriček.

Mesar. pomočnika
 pridnega, iz poštene hiše, vajenega v sekanju, sprejem takoj. — Dobnikar Franc, Ježica.

Dekle
 pošteno in pridno, vajeno gostilne in trgovine takoj sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.708.

Dekle
 kl. zna vsa hišna dela in nekoliko kuhanja, iščem k dvem osebam. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 13.864.

Zensko moč
 mlajša, porabno za kuhinjska dela ter k otrokom, pridno, vestno, iz dobre družine — takoj sprejem. Franc Dobnikar, Ježica.

Denar

40—50.000 Din
 kavcije vložim za dobro in stalno službo skladiščnika ali kaj sličnega. Le resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra služba« št. 13.885.

Pouk

Čamernikova šoferska šola
 Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Gojko Pipenbacher
 koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Stanovanja

Stanovanje
 dveh sob, kuhinje in pritliklin se takoj odda v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.871.

Na stanovanje
 in hrano sprejem boljše gospode ali gospodične. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.872.

Dve parketni sobi
 kuhinja, z vsemi pritliklinami, se odda Tovarniška ulica 27.

Lepo sobo
 z 2 posteljama oddam takoj. Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko.

Oddam sobo, kuhinjo
 in kos vrta za mesečno 400 Din, Maribor, Betnavska cesta 15. Naslov lastnika v upravi »Slovenca« pod št. 13.844.

Kabinet
 majhen, svetel, se ceno odda takoj ali z decembrom v Valjavčevi ulici št. 19/L.

Vnajem

Iščem v najem
 srednje posestvo ali pa upraviteljstvo na večjem posestvu. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Upraviteljstvo« št. 13.816.

Pisarniški prostori
 v Dalmatinovi ulici se s 1. februarjem 1932 oddajo. Poizve se v stavbni pisarni Smielowski, Rimska cesta št. 2/L.

Trajne vrednosti
 je nakit iz plemenitih kovin

Švicarske precizijske ure

Schaffhausen
 Pribor Omega
 alpaka in Longines
 la. kvaliteta Doxa

F. Čuden, Ljubljana
 Prešernova 1

Poizvedbe

Črn psiček
 se je zatekel. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči na upravo »Slovenca« pod »Črn psiček« 13.847.

Porestva

Krasno posestvo
 v Savinjski dolini, ca. 75 orolov, hiša, 8 sob, gospodar. poslopije, z vsemi premičninami in nepremičninami naprodaj za Din 580.000. — Krasno posestvo pri Celju, 20 orolov, hiša, 8 sob, gospodar. poslopije za Din 440.000. Eno in dvonadstropne hiše in vile v Celju. Naslov da: Karol Breznik, Celje, Frankopanska 1.

Družinsko hišo
 novo, z vrtom, prodam. Maribor, Tezno, Krekova ulica 4.

Iz proste roke
 se prodaja 3 do pet večjih ali manjših kmetijskih posestev v kočevskem srezu. — Interesenti naj se zglase pri lastniku L. C. Tschinkel, Ribnica, Dolenjsko.

Dobra naložba
 kapitala. Naprodaj je v Zg. Ložnici pri Zalcu lepo posestvo z modernim opokarno. Proda se tudi vsako posebej. Vpraša se pri upravi »Slovenca« pod št. 13.861.

Posestvo
 manjše, v okolici Celja ali Maribora kupim. Ponudbe z opisom na upravo »Slovenca« pod »Posest« št. 13.845.

Glasba

Lubasova harmonika
 dobro ohranjena, poceni naprodaj. — Poizve se: Cvibile št. 4, p. Trebnje, Dolenjsko.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Čitajte in širite »Slovenca«!

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije
 kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadst.

Srebrne krone
 staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod v Vidovdanske ceste pri gostilni Možina

Modele
 za izdelavo cementnih cevi, že rabljene, kupim. Naslov v podružnici »Slovenca«, Jesenice.

Prodamo

Pelenovka
 namočena, se dobi vsak petek pri I. Buzzolini, delikatesna trgovina, Lingarjeva ulica.

DNEVNO SVEŽE PRAŽENA

MOTOH KAVA

LJUBLJANA
 — VODNIKOV TRG ST. 5. —

Čisto svinjsko maslo
 in suho, debelo hrbtno slanino dobavlja po dnevi ceni in vsako množino Bosiljkič-Vimer, Sremska Mitrovica.

Pohištvo
 spalnice, raznovrstne, iz trdega in mehkega lesa, in razno drugo pohištvo kupite najceneje pri Matija Andlovic, Komenška ulica 34.

Pisalni stroj
 izborjen — pripraven za manjši obrat, prodam za 1600 Din. Naslov v upravi »Slovenca« št. 13.863.

Zimske suknje
 (plašči)! Celi ostanki od 2,60 do 2,85 m, fino češko blago, prejšnja cena 560 Din, sedaj cel ostank za 265 Din se dobi pri Commerce d. d., Ljubljana, Tavčarjeva ul. 2/L.

Štajerska namizna

jabolka
 prodaja Gospodarska zveza

Mizarske stroje
 kompletne, prodam ali dam v najem. Ponudbo poslati na upravo »Slovenca« pod »Mizarski stroji« št. 13.672.

Puhasto perje
 čisto, čohano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ulica 82. Kemična čistilnica perla

Jabolka
 plemenita, primissima 4, prima 3, sekunda 2, tercia 1 Din za kg razpošilja Postřzin, Krško.

Ia orehove jedree
 kg 19 Din

Ia suhe sljive
 zaboček 10 kg 80 Din franko naročevalca, razpošilja G. Drechsler — Tuzla.

DNEVNO SVEŽE PRAŽENA

MOTOH KAVA

LJUBLJANA
 — VODNIKOV TRG ST. 5. —

Jabolka
 lepa, zimska, prodajam in razpošiljam po 2 Din za kilogram. Pačnik, Laško.

Boštanska jabolka
 (kanadke, voščenske, šte-tinec) bo oddajala sadjarska podružnica v četrtki 26 t. m. po 10. uri na prostem tiru glavnega kolodvora po 2 Din kg pri odjemu enega zaboja (25 kg). Izkoristite priliko.

Obrt

Orožje
 in municija. Orožarna, — J. Pastunovic, Zagreb, Zrinjevac št. 15. Zahtevajte cenik!

Preskrbite si
 za zimo predpečnike in štedilne grelce pri Franc Kosmač, Ljubljana, Jeranova ulica 5.

Šival in pletil. stroje
 popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Krušno moko in rženo moko
 vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Restlerova cesta 24.

JESENSKE IN ZIMSKE NOVOSTI

manufakturnega, modnega in suknega blaga v veliki izbiri po konkurenčnih cenah pri

KUHAR & HROVAT — modna-manufakturna trgovina
 MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 9.

Miklavževe lasulje
 se sposojujejo. M. Podkrajšek, Sv. Petra c. 12.

Posteljne mreže
 izdeluje najceneje samo Alojz Andlovic, Komenška ulica 34 (nasproti šole na Ledinj). Sprejemajo se popravila.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
 Ljubljana, Stari trg št. 32.

Modroce
 otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

Ignacij Narobe
 Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu).

Telefon 2059

Premog suha drva
 Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Sveže in suhe gobe
 kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte popisnila.

Namizna jabolka
 prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Setina. Radeče — Zidani most.

Za Miklavža

prilagam cenj. trgovcem — sejmarijem moje prvovrstne izdelke, kakor okrašene Miklavže, parkeljne raznih velikosti, medene piškote, medeni kruh itd. B. Grab, medicinar, Ljubljana, Kolodvorska ul. 11 (dvorišče).

Nogavice
 rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG
 LJUBLJANA, Zidovska ulica in Stari trg

Plašče
 za zdravnike, laborante, brivce itd., jopiče za natakarje, peke, mesarje, kuharje in sorodne obrti izdeluje po meri najboljši C. J. Hamann, Ljubljana. Mestni trg 8.

Članom K.T.D.

Občni zbor »Katoliškega tiskovnega društva« bo dne 3. decembra 1931 ob pol petih popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani.

Sporod:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora
2. Poročilo načelnika
3. Poročilo blaginjskega
4. Volitev tretjine odbornikov
5. Slučajnosti.

Odbor.

Predtiskana ročna dela za vse! Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana
 poleg hotela Štrukelj.

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, ažuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

STROJNIK

k parnemu stroju 70—90 HP se sprejme za takojšen nastop. Biti mora izkušen ključavničar in imeti večletno prakso pri parnih strojih ter zmogel manjših popravil na strojih za obdelovanje lesa ter raznih popravil v tovarni. Oglasiti ali poslati pismene ponudbe do 1. dec. t. l. na Lesna industrija Fran Ravnikar, Ljubljana, Linhartova 25.

Pridobivajte novih naročnikov!

CERKVENE ZVONOVE

najcenejše, iz la bronu, umetniško izvršene, izdeluje samo

Ing. J. & K. Bühl, Maribor, Aleksandrova cesta 35. — Odliki iz bronu, medenine, aluminija i. t. d. Specijalne litine.

Mod. politehnični zavod — Paris

20. leto. — Studij za inženjerje »In absentia«. — Oddelki: gradnja avtomobilov, aeroplanov, elektraren; železobeton, centralna kurjava. V nemškem in francoskem jeziku. Krajši studij za kandidate s posebno predizobrazbo. — Pravila in programe daje: GENERAL SEKRETARIAT (dépt. L. S.) 34-38 Rue Hallé, Paris.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljani oče, stari oče, gospod

Andrej Golar

železniški nadsprevednik v pokoju

23. t. m. po dolgi, mučni bolezni, v 78. letu starosti, Bogu vdano umrl.

Pogreb draga pokojnika bo v sredo, dne 25. novembra 1931 ob pol 3 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 24. novembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam pretužno vest, da je moja ljubljena soproga

Karla Samec

roj. Spendal

danes po kratki, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek ob 10 na Muljava. Blagi duši — blag spomin!

Polje, dne 24. novembra 1931.

Franc Samec, šolski upravitelj.

ZAHVALA. Za premmoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti našega iskreno ljubljeneega sina, brata in svaka, gospoda

HUBERTA RANTA

všjega vojnegea svečenika v pok.

se tem polom vsem najtolepleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni upravi, zdravnikom in č. se. stram usmiljenkam zdravilišča Golnik, nadalje pred. g. p. Angeliku Tomincu za vse številne tolažilne obiske, enako tudi vsej ostali č. duhovščini, upravi in zdravnikom Leonišča, vojaški oblasti za častno četo in godbo, darovalcem vencev in cvetja ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.